

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **pedagogika**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

**Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **19-20.11.2021**

Warszawa, 2021

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	28
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	32
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	35
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	37
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	41
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	43
Zalecenia	46
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	46
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia_____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego_____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _ 47

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr hab. Elżbieta Osewska, członek PKA

członkowie:

1. Pani dr hab. Ewa Domagała-Zyśk, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
2. Pani dr hab. Małgorzata Kamińska, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
3. Pan Jakub Bator, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. Studenckich
4. Pani Sabina Borejsza-Wysocka, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. Pracodawców
5. Pani Ludwika Piwowarczyk, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku pedagogika, prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Lesznie, została dokonana w roku akademickim 2021/2022 w ramach harmonogramu prac określonego przez Polską Komisję Akredytacyjną. Wizytacja odbyła się w formie zdalnej. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny oraz pozostałą dokumentacją przekazaną przez koordynatora z ramienia Uczelni w wirtualnej przestrzeni dyskowej. Przebieg wizytacji odbył się zgodnie z ustalonym harmonogramem – miały miejsce spotkania z władzami Uczelni i Wydziału, z zespołem przygotowującym raport samooceny, ze studentami i przedstawicielami samorządu studentów oraz studenckiego ruchu naukowego, z nauczycielami akademickimi, z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, jak również z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych i dokonano przeglądu wybranych prac etapowych, jak również oceny infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia. Pod koniec wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego PKA, podczas którego dokonano oceny stopnia spełnienia poszczególnych kryteriów, sformułowano uwagi i zalecenia, które przedstawiono władzom Uczelni na spotkaniu końcowym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	pedagogika
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I i II stopnia
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	<u>I stopień:</u> Pedagogika (83%) – dyscyplina wiodąca Nauki o komunikacji społecznej i mediach (8%) Psychologia (6%) Nauki socjologiczne (3%) <u>II stopień</u> Pedagogika (93%) – dyscyplina wiodąca Nauki o komunikacji społecznej i mediach (3%) Psychologia (3%) Nauki socjologiczne (1%)
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	I stopień: 6 semestrów/180 ECTS II stopień: 4 semestry/120 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	I stopień: 960 godzin/32 ECTS II stopień: 360 godzin/12 ECTS
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	I stopień: <i>wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna z terapią pedagogiczną</i> II stopień: <i>pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i terapia pedagogiczna, pedagogika resocjalizacyjna z</i>

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

	<i>kryminalistyką, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i edukacja medialna</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	I stopień: licencjat II stopień: magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	I stopień: 19 II stopień: 190	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów³	I stopień: 2115 godzin II stopień: 1303 godzin	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	I stopień: 139 ECTS II stopień: 64 ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	I stopień: 120 ECTS II stopień: 61/64 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	I stopień: 60 ECTS II stopień: 37 ECTS	-

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA⁴ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	spełnione częściowo

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

⁴ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku pedagogika są zgodne ze strategią Uczelni i mieszczą się w dyscyplinie pedagogika. Zorientowane są także na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym na zapotrzebowanie rynku pracy. W obecnej strategii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie na lata 2021-2024 zaakcentowano, iż ambicją placówki jest, by stała się ona "kluczowym podmiotem edukacyjnym i naukowym w subregionie leszczyńskim, niezbędnym dla jego zrównoważonego i dynamicznego rozwoju". Misją Uczelni jest zaś wsparcie w zakresie realizowania przez młodzież subregionu leszczyńskiego ich planów i ambicji życiowych, kształtowanie oferty edukacyjnej i tworzenie warunków zdobywania wyższego wykształcenia zawodowego, a w przyszłości pracę na lokalnym, regionalnym, krajowym i zagranicznym rynku pracy oraz tworzenie podstaw do uczenia się przez całe życie.

Koncepcja studiów na kierunku pedagogika, prowadzonych w PWSZ w Lesznie od ponad 20 lat, jest zasadniczo zgodna ze strategią Uczelni. PWSZ przedstawiła dokumenty uzasadniające prowadzenie kierunku pedagogika i jego zorientowanie na potrzeby rynku pracy, przede wszystkim lokalnego.

W raporcie samooceny zapisano, że koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika oparta jest na czterech głównych filarach (s. 64): 1. Uczeniu się poprzez praktykę, 2. Rozwoju aktywności i samorządności studentów; 3. Zorientowanie na praktykę pedagogiczną; 4. Budowaniu „dobrej atmosfery” w relacjach między studentami, absolwentami i nauczycielami akademickimi. Uczelnia nie informuje o oparciu koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika na wynikach badań, które uwzględniają postęp w badaniach naukowych w dyscyplinie pedagogika i postęp w obszarze działalności pedagogicznej, uzasadniając koncepcję kształcenia głównie względami wynikającymi z zapotrzebowania lokalnego rynku pracy. Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość, a przygotowana została we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi

Opisując studia na kierunku pedagogika przedstawiciele uczelni używają określenia „studia dualne”, uzasadniając tym np. fakt, że większość studentów kierunku pedagogika pracuje, a studia prowadzone są w formie określanej jako „studia stacjonarne dla osób pracujących”, na których zajęcia odbywają się w czwartki i piątki w godz. 16.00-20.45 oraz w soboty co dwa tygodnie w godz. 8.00-17.00. Uczelnia nie dostarczyła dokumentów potwierdzających, że obecnie są na kierunku studenci, którzy realizują studia dualne w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; par 62: „Uczelnia może prowadzić studia dualne, które są studiami o profilu praktycznym prowadzonymi z udziałem pracodawcy. Organizację studiów określa umowa zawarta w formie pisemnej”. Rekomenduje się używanie określenia „studia dualne” jedynie wtedy, kiedy dotyczy to studiów realizowanych zgodnie z dotyczącymi ich przepisami.

W związku z przekształceniami w zakresie prowadzonych kierunków studiów – obecnie wygaszany jest I stopień studiów na kierunku pedagogika (w Uczelni realizowany jest obecnie III rok studiów I stopnia), zaś na rok 2022 zapowiedziano w raporcie wygaszenie studiów II stopnia na kierunku pedagogika. Uczelnia w raporcie uzasadnia konieczność prowadzenia studiów na kierunku pedagogika – a jednocześnie informuje o ich wygaszaniu. Raport powołuje się na wyniki ankiety wśród pracodawców z roku 2016, wskazujące na wysoki poziom ich aprobaty dla analizowanej koncepcji kształcenia, te wyniki nie mogą być uznane za wiążące w bieżącym roku, w innej rzeczywistości legislacyjnej, związanej m.in. z nowym standardem kształcenia przygotowującym do zawodu nauczyciela z 25.07.2019, wprowadzającym jako samodzielne kierunki studiów edukację przedszkolną i wczesnoszkolną oraz pedagogikę specjalną.

Sprzeczne informacje przedstawione w raporcie samooceny sprawiają, że koncepcji kształcenia nie można uznać za spójną. Rekomenduje się szersze osadzenie koncepcji i celów kształcenia nie tylko w doświadczeniach wynikających z analizy potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, ale także uwzględnienie postępu, nowych treści i doświadczeń w obszarze współczesnej działalności pedagogicznej.

Efekty uczenia się dla I stopnia studiów na kierunku pedagogika przypisano do dyscypliny pedagogika (83%) oraz trzech innych dyscyplin: nauki o komunikacji społecznej i mediach (8%), psychologii (6%) oraz nauk socjologicznych (3%). Efekty uczenia się dla II stopnia studiów na kierunku pedagogika przypisano do następujących dyscyplin: pedagogika (93%), nauki o komunikacji społecznej i mediach (3%), psychologia (3%) i nauki socjologiczne (1%). Przypisanie efektów kształcenia do określonej dyscypliny zakłada, że student osiągnie odpowiednio zaawansowaną wiedzę w zakresie tych wszystkich dyscyplin. Analiza przedstawionej dokumentacji prowadzi do stwierdzenia, że studenci ocenianego kierunku pedagogika nie osiągają takiej wiedzy, zatem nieślusne jest przypisanie

kierunku do dyscyplin innych niż pedagogika (zgodnie z zapisami Stanowiska interpretacyjnego nr 5/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dn. 2 lipca 2020).

Efekty uczenia się dla studiów I stopnia sformułowane są dość lapidarnie i brak w nich jakichkolwiek odniesień do specyfiki kształcenia na kierunku pedagogika w ocenianej Uczelni. Nie jest spełniony warunek określony w art. 67 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) - kierunkowe efekty uczenia się nie uwzględniają uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226), oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy. Opis kierunkowych efektów uczenia się zawiera określenia wskazujące, że absolwent uzyskuje elementarną wiedzę (np. SLKPED_W01 – zna elementarną terminologię używaną w pedagogice; SLKPED_W02 – ma elementarną wiedzę o miejscu pedagogiki w systemie nauk; SLKPED_W06 - ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania społecznego) i podstawowe umiejętności (np. SLKPED_U01 potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin, SLKPED_U03 - posiada elementarne umiejętności diagnostyczne i badawcze (w tym także z wykorzystaniem ICT)).

Opis zakładanych efektów uczenia się wskazuje na niższy stopień zaawansowania wiedzy oraz złożoności umiejętności, niż opisany jako właściwy dla 6. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji w przywołanych wyżej przepisach. Charakterystyki drugiego stopnia właściwe dla 6. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji w przywołanych wyżej przepisach (oraz zamieszczone w raporcie przedstawionym przez Uczelnię) wskazują na konieczność uzyskania przez absolwenta wiedzy i zrozumienia w zaawansowanym stopniu wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu danej dyscypliny naukowej.

W niektórych efektach poziom zaawansowania wiedzy nie jest określony (np. SLKPED_U05 posiada umiejętności w zakresie komunikacji społecznej, potrafi używać języka specjalistycznego; SLKPED_U09 wykorzystuje wiedzę o roli zdrowia i aktywności fizycznej w życiu własnym i zawodowym), co uniemożliwia weryfikację osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Efekty uczenia się dla studiów na kierunku pedagogika I stopnia nie są spójne z efektami zapisanymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela i absolwenci kierunku nie uzyskują kwalifikacji przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela-pedagoga. W tym zakresie zauważono niespójność między koncepcją kształcenia, efektami uczenia się a zapisami w sylwetce absolwenta.

W sylwetce absolwenta studiów I stopnia zapisano bowiem, że absolwent „jest przygotowany do pracy z przedstawicielami wszystkich kategorii wieku społecznego (począwszy od najmłodszych dzieci po seniorów) w instytucjach opieki, wychowania i pomocy rodzinie”. Dla ścieżki *pedagogika opiekuńcza i praca z rodziną* zapisano, że: „Absolwent jest przygotowany do wykonywania zawodu pedagoga, wychowawcy i opiekuna”, dla ścieżki *pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i animacja kultury* umieszczono zapis, że absolwent jest przygotowany m.in. do pracy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (np. domach dziecka), żłobkach, klubach dziecięcych, internatach i bursach). Praca na stanowisku nauczyciela-wychowawcy, nauczyciela-pedagoga w instytucjach prowadzących wychowanie dzieci i młodzieży wymaga posiadania kwalifikacji nauczycielskich.

Efekty uczenia się dla studiów II stopnia są zgodne z obecną koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym. Są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie pedagogiki oraz praktyka pedagogiczna. Uwzględniają umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w zawodzie pedagoga.

Przedstawione efekty uczenia się nie są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na weryfikację ich osiągnięcia dla ścieżki dyplomowania – *pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i terapia pedagogiczna* (ścieżka realizowana na studiach II stopnia). W sylwetce absolwenta zapisano, że absolwenci tej specjalności uzyskują kwalifikacje nauczyciela-specjalisty terapii pedagogicznej. W obecnym standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela zapisano, że specjalność terapia pedagogiczna może być realizowana w ramach kierunku pedagogika, jednak wyłącznie jako odrębna specjalność. Na ocenianym kierunku zlokalizowano jedynie kilka zajęć, które realizują treści związane z *terapią pedagogiczną*, zatem nie można uznać, że w ramach tej ścieżki dyplomowania realizowane są w pełni efekty uczenia się przygotowujące do pełnienia roli zawodowej nauczyciela-terapeuty. Wśród efektów uczenia się tylko jeden odnosi się bezpośrednio do tej specjalności: SLKPED_U08, w brzmieniu „student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) oraz nowoczesnych technologii (ICT), potrafi analizować własne działania i projektować dalszy rozwój zawodowy, w kontekście uczenia się przez całe życie”. W Raporcie (str. 75) zapisano, że w ramach realizacji tego efektu uczenia się student „poznaje podstawowe zasady stosowania diagnozy całościowej na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, rozróżnia czynniki diagnozy całościowej, potrafi określić elementy struktury diagnozy całościowej, ostrzega znaczenie diagnozy całościowej w procesie kształcenia i wychowania (diagnoza psychopedagogiczna)”. Zaleca się dokonanie rewizji efektów uczenia się w kontekście realizacji tej ścieżki dyplomowania i sformułowania efektów w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Podobne zastrzeżenie - sformułowania efektów w sposób nie w pełni zrozumiały i nie w pełni pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji - odnosi się do ścieżki dyplomowania z *pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i edukacji medialnej*. W charakterystyce sylwetki absolwenta studiów II stopnia zapisano, że: „Absolwent ścieżki dyplomowania z pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i edukacji medialnej posiada rzetelne przygotowanie teoretyczne i praktyczne zorientowane na prowadzenie zajęć z dziećmi i młodzieżą: w przedszkolu, szkole i innych placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, wychowania i opieki, instytucjach pieczy zastępczej oraz z osobami dorosłymi, w tym starszymi” (Raport, s. 68). Efekty uczenia się dotyczą przede wszystkim pedagogiki wieku przedszkolnego i szkolnego i nie uwzględniają specyficznej wiedzy i kompetencji niezbędnych do pracy z dziećmi w okresie żłobkowym oraz pracy z osobami starszymi. Zaleca się dokonanie rewizji efektów uczenia się w kontekście realizacji tej ścieżki dyplomowania i sformułowania efektów w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji

Z przedstawionej dokumentacji wynika też, że na studiach II stopnia ten sam efekt kierunkowy ma być osiąganym na różnych, niekiedy bardzo licznych zajęciach, przy czym nie określono, jakie aspekty tego efektu są na zajęciach osiągane, co czyni niemożliwym ocenę, czy studenci uzyskują wiedzę i opanowują umiejętności we właściwej kolejności, np. efekt SMPED_W02 zna i rozumie klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne na poziomie rozszerzonym - realizowany jest na 25 zajęciach; SMPED_W03 ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę oraz rozumie rolę nauczyciela/wychowawcy/opiekuna

w modelowaniu postaw i zachowań uczniów/podopiecznych realizowany jest na 25 zajęciach; SMPED_U20 posiada pogłębione umiejętności w zakresie komunikacji społecznej, potrafi używać języka specjalistycznego - realizowany jest na 31 zajęciach. Rekomenduje się doprecyzowanie, jakie elementy poszczególnych efektów uczenia się realizowane są na poszczególnych zajęciach.

Efekty uczenia się dla I stopnia studiów nie zawierają pełnego zakresu ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia nauczycieli 25 lipca 2019r. Absolwenci tych studiów nie uzyskują kwalifikacji nauczycielskich.

Efekty uczenia się na kierunku pedagogika dla studiów II stopnia są spójne z efektami uczenia się zapisanymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela z 25 lipca 2019r. Absolwenci uzyskują przygotowanie pedagogiczne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku pedagogika jest nieczytelna i niespójna, częściowo zgodna ze strategią uczelni i polityką jakości. Koncepcja i cele kształcenia przygotowane zostały we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Przedstawione dokumenty potwierdzają związek kształcenia na ocenianym kierunku pedagogika z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, ale nie w pełni uwzględniają postęp w obszarze działalności zawodowej charakterystycznej dla pedagogiki. Efekty uczenia się przypisane są nieprawidłowo do dyscyplin innych niż pedagogika, są częściowo zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym.

Kierunkowe efekty uczenia się na studiach I stopnia nie uwzględniają uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, (Dz. U. z 2017 r. poz. 986 i 1475 oraz z 2018 r. poz. 650 i 1669), oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy. Efekty uczenia się nie odpowiadają właściwemu 6 poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu, nie uwzględniają głębokości wiedzy, jak również złożoności uzyskiwanych umiejętności i autonomiczności osoby kończącej kierunek pedagogika o profilu praktycznym. W niektórych efektach poziom zaawansowania wiedzy nie jest określony, co uniemożliwia weryfikację ich osiągnięcia. Efekty uczenia się nie są specyficzne, są nie w pełni zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie pedagogiki. Efekty uczenia się uwzględniają umiejętności praktyczne komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne właściwe dla kierunku.

c potrzebne do wykonywania pracy nauczyciela – terapeutę. Efekty uczenia się uwzględniają umiejętności komunikowania się w języku obcym oraz kompetencje społeczne. W odniesieniu do ścieżki dyplomowania pedagogika opiekuńcza z terapią pedagogiczną oraz pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i edukacji medialnej są nie w pełni możliwe do osiągnięcia oraz sformułowane w sposób nie w pełni zrozumiały i nie w pełni umożliwiają stworzenie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się przypisanie efektów uczenia się tylko do tych dyscyplin, które stanowią jeden z podstawowych elementów, na których konstruowana jest koncepcja kształcenia. Zaleca się przygotowanie efektów uczenia się dla I stopnia na kierunku pedagogika zgodnych z wymaganiami 6. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji.
2. Zaleca się weryfikację efektów uczenia się w kontekście realizacji ścieżki dyplomowania pedagogika *opiekuńcza z terapią pedagogiczną oraz pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i edukacja medialna* tak, aby był przygotowany w sposób w pełni zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.
3. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na ocenianym kierunku są zgodne z efektami uczenia się i częściowo uwzględniają aktualny stan praktyki w obszarze działalności pedagogicznej. Treści są częściowo specyficzne dla zajęć tworzących program studiów kierunku pedagogika i w niewielkim stopniu uwzględniają aktualną wiedzę pedagogiczną i jej zastosowania oraz postulowane we współczesnej pedagogice normy i zasady np. w zakresie edukacji włączającej, projektowania uniwersalnego w uczeniu się i nauczaniu oraz w zakresie modelu diagnozy/oceny funkcjonalnej ucznia ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi. Rekomendujemy zatem uzupełnienie treści kształcenia o zagadnienia związane z współczesną wiedzą i praktyką pedagogiczną w zakresie edukacji włączającej, projektowania uniwersalnego i pedagogiczną oceną funkcjonalną dzieci i młodzieży.

Treści kształcenia są nie w pełni kompleksowe i nie w pełni specyficzne dla danych zajęć, np. efekt SMPED_U17 potrafi udzielać pierwszej pomocy realizowany jest na zajęciach *profilaktyka i terapia uzależnień oraz placówki resocjalizacyjne*; efekt SMPED_U15 potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu realizowane są na zajęciach *socjopedagogiczne uwarunkowania komunikacji językowej*, efekt SMPED_W05 ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą zagadnienie edukacji włączającej a także sposoby realizacji zasady inkluzji - na zajęciach *pedagogika specjalna oraz socjologia i pedagogika rodziny*. Trzy z efektów uczenia się SMPED_U19, SMPED_U20, SMPED_U21 nie są realizowane na żadnych zajęciach dydaktycznych. Zajęcia *Dydaktyka przedmiotu IPEP-2-DYDP* (NB tytuł zajęć jest nieprecyzyjny), w ramach którego zaplanowano 55 godzin pracy studenta, w tym 15 godz. wykładu, 15 godz. ćwiczeń i 25 godz. pracy własnej obejmuje tylko trzy zagadnienia: 1. Dydaktyka ogólna i przedmiotowa - wprowadzenie; 2. Cele kształcenia; 3. Elementy

procesu dydaktycznego. Efekty uczenia się tych zajęć są także niezwykle ubogie. Oczekuje się, że w zakresie wiedzy student: IPEP-2-DYDP_01 Charakteryzuje warunki organizowania i planowania działalności dydaktycznej; IPEP-2-DYDP_02 Omawia cele i zadania dydaktyki przedmiotu; IPEP-2-DYDP_03 Zna cele kształcenia i dokonuje ich operacjonalizacji. Zapisano, że te trzy efekty realizowane na tym przedmiocie odnoszą się do 4 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy oraz jednego efektu kierunkowego w zakresie umiejętności, nie wskazano natomiast, które elementy kierunkowych efektów uczenia się realizowane są w ramach poszczególnych zajęć, co uniemożliwia weryfikację ich osiągnięcia.

Rekomenduje się uzupełnienie treści kształcenia o elementy współczesnej wiedzy pedagogicznej i jej współczesnych zastosowań w zakresie dyscypliny pedagogika tak, aby treści programowe były kompleksowe, specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i pozwalały na uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów oszacowane są poprawnie. Występują uchybienia w zakresie oszacowania nakładu pracy niezbędnego do osiągnięcia efektów uczenia się - zbyt wiele godzin pracy przypisuje się indywidualnej pracy studenta. Rekomenduje się weryfikację zapisów dotyczących oszacowania czasu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia efektów uczenia się.

Studia prowadzone są jako studia stacjonarne, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami. Sekwencja zajęć, dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są przygotowane poprawnie i zapewniają możliwość realizacji efektów uczenia się.

Zajęcia do wyboru obejmują 60 ECTS. Na studiach I stopnia oferowane są 3 ścieżki dyplomowania, studenci mogą wybrać jedną z nich. W związku z niewielką liczbą studentów obecnie na III roku studiów I stopnia realizowana jest tylko jedna z proponowanych specjalności. Na studiach II stopnia proponowane są studentom 3 specjalności i są one obecnie realizowane, zatem studenci mają realną możliwość wyboru zajęć. Liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się, zarówno na I jak i II stopniu studiów oraz pozostają zgodne z wymaganiami. Plan studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego (język angielski) poprzez lektoraty i zajęcia dydaktyczne realizowane w języku obcym. Liczba godzin i punktów przeznaczonych na kształcenie językowe jest nie w pełni wystarczająca i pozwala na osiągnięcie jedynie podstawowych kompetencji w ramach zakładanego poziomu ESOKJ.

Wnioskodawca wyodrębnił w jasny i czytelny sposób w harmonogramie realizacji programu studiów grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% punktów ECTS, obejmują one na studiach I stopnia 120 ECTS, natomiast na studiach II stopnia - 61/64 ECTS w zależności od ścieżki dyplomowania. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, przewidziane w programie studiów o profilu praktycznym, są prowadzone: w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

W realizacji treści programowych Uczelnia deklaruje stosowanie różnych metod dydaktycznych, takich jak wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, metoda ćwiczeń praktycznych, tutoring,

metody aktywizacyjne, metoda analizy indywidualnych przypadków, dyskusja, metoda uczenia się przez rozwiązywanie problemów. Na uznanie zasługuje stosowanie w dydaktyce metody projektów, w ramach których studenci podejmują działania na rzecz społeczności lokalnej, projektując działania wykonując je i dokumentując w postaci prezentacji multimedialnych lub filmów i dokonując ich ewaluacji. Warte docenienia są szczególnie projekty dotyczące wczesnej edukacji matematycznej ("Matematyczne Stacje Badawcze), projekty z zakresu wspierania wczesnego rozwoju dziecka ("Boso przez świat") czy też działania skierowane do uczniów z trudnościami w nauce, polegające na ocenie ich trudności i możliwości oraz systematycznej pracy indywidualnej z poszczególnymi dziećmi. W trakcie realizacji projektów od studentów oczekuje się kompetencji w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych. W czasie wizyty ZO uzyskano informacje o wykorzystywaniu przez niektórych nauczycieli akademickich metod innowacyjnych, takich jak zastosowanie gier dydaktycznych i planszowych, metody aktywizujące (w tym w wersji online, np. quizy online), metody waloryzacyjne, metody wspierające krytyczne i kreatywne myślenie, symulacje, inscenizacje, burza mózgów, analiza tekstów naukowych i dzieł sztuki.

W okresie kształcenia zdalnego studenci pracowali na platformie internetowej, zajęcia obecnie prowadzone są jako synchroniczne wideokonferencje. Prowadzący wykorzystują różne funkcjonalności platform np. praca w grupach w oddzielnych "pokojach", co aktywizuje studentów i umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się m.in. w zakresie kompetencji społecznych. Uczelnia dysponuje rozwiązaniami pozwalającymi na pełne włączenie w uczestnictwo w zajęciach studentów z niepełnosprawnościami (np. dostosowania dla studentów niesłyszących i słabosłyszących)

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Są to między innymi: potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu diagnozowania i projektowania strategii działań pedagogicznych w zakresie praktyki czy potrafi pracować podczas praktyki z różnymi uczestnikami działalności pedagogicznej oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie. Wymiar praktyk jest zgodny z wymaganiami. Umieszczenie praktyk w planie studiów zapewnia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Studenci odbywają praktyki zawodowe na studiach I stopnia w wymiarze 810 godzin (6 miesięcy), za które mogą otrzymać 35 punktów ECTS oraz na studiach II stopnia w wymiarze 360 godzin (3 miesiące), którym przypisano 18 punktów ECTS. Uczelnia zmniejszyła liczbę godzin praktyk w czasach ograniczonego funkcjonowania, w związku z czym liczba punktów ECTS przypisana praktykom zawodowym jest nadmiarowa. Rekomenduje się jej zrewidowanie. Praktyki odbywają się:

Na studiach I stopnia

- 90 godzin pedagogicznych warsztatów zawodoznawczych i 90 godzin wolontariatu/praktyki w dowolnie wybranym miejscu (minimum 45 godzin kontaktowych, pozostałe godziny przeznaczone są na przygotowanie do zajęć), 7 ECTS w semestrze I
- 90 godzin pedagogicznych warsztatów zawodoznawczych, 90 godzin praktyki zawodowej w dowolnie wybranym miejscu (zgodnym z planowaną ścieżką dyplomowania; minimum 45 godzin kontaktowych, pozostałe godziny przeznaczone są na przygotowanie do zajęć), 7 ECTS w semestrze II
- 100 godz. kontaktowych, 50 godz. przygotowania do zajęć, 5 ECTS w semestrze III
- 70 godz. kontaktowych (minimum 30 godz. związanych z wybraną ścieżką dyplomowania), 30 godz. przygotowania do zajęć, 5 ECTS w semestrze IV

- 70 godz. kontaktowych (minimum 30 godz. związanych z wybraną ścieżką dyplomowania), 30 godz. przygotowania do zajęć, 5 ECTS w semestrze V
- 70 godz. kontaktowych (minimum 30 godz. związanych z wybraną ścieżką dyplomowania), 30 godz. przygotowania do zajęć, 6 ECTS w semestrze VI

Na studiach II stopnia

- 60 godz. w formie warsztatów zawodoznawczych, 60 godz. w instytucji (kontaktowe i przygotowanie do zajęć), 5 ECTS w semestrze I
- 45 godz. w formie warsztatów zawodoznawczych, 45 godz. w instytucji (25 godz. kontaktowych i 20 godz. przygotowania do zajęć), 4 ECTS w semestrze II
- 50 godz. kontaktowych (w tym 40 godz. związanych z wybraną ścieżką dyplomowania), 25 godz. przygotowania do zajęć, 4 ECTS w semestrze III
- 50 godz. kontaktowych (w tym 25 godz. związanych z wybraną ścieżką dyplomowania), 25 godz. przygotowania do zajęć, i 5 ECTS w semestrze IV

Każdy z etapów studiów ma kartę przedmiotu, jednak efekty uczenia się powtarzają się na różnych etapach studiów. Stąd podział zajęć na dużą liczbę etapów i form realizacji jest nieuzasadnione. Dlatego rekomenduje się zrewidowanie poszczególnych etapów realizacji zajęć oraz przypisanych im efektów uczenia się.

Dzienniki praktyk studentów wskazują, że praca samodzielna studenta stanowi niejednokrotnie 50% wymiaru realizowanej praktyki, co nie odpowiada treściom programowym zajęć. Poza tym taka forma pracy wymaga ze strony Opiekuna praktyk z ramienia Uczelni szczególnego nadzoru, który nie jest realizowany. Dodatkowo warsztaty zawodoznawcze nie realizują celów ogólnych oraz szczegółowych zajęć - praktyka zawodowa. Mimo, że wprowadzenie warsztatów jest odpowiedzią na potrzeby interesariuszy, należy pamiętać, że zajęcia mają zapewnić osiągnięcie efektów uczenia się. Właściwym jest wsparcie studentów w zakresie znajomości specyfiki zawodu pedagoga. Zajęcia te nie powinny jednak odbywać się w ramach godzin praktyk zawodowych. Nie są one realizowane w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej ani nie umożliwiają wykonywania czynności praktycznych przez studentów, a według Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne powinny spełniać te dwa warunki. Jedyną sytuacją, w której można je uznać za element praktyki studenckiej jest sytuacja, kiedy studenci tworzą w ramach zajęć materiały, które następnie wykorzystują podczas praktyki realizowanej u praktykodawcy.

Dobór miejsc realizowania praktyk został określony dla studiów drugiego stopnia i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W regulaminie praktyk studiów drugiego stopnia zależą one od realizowanej specjalności, tj. *pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i terapia pedagogiczna, pedagogika resocjalizacyjna z kryminalistyką, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i edukacja medialna*. W przypadku studiów I stopnia nie zostały one w jasny sposób określone, stąd nie można stwierdzić, iż osiągnięcie efektów uczenia się jest możliwe. Jest to niezgodne ze standardem kształcenia nauczycieli, w którym mowa o tym, iż praktyki zawodowe są realizowane w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych i innych placówkach systemu oświaty udzielających wsparcia uczniom, rodzicom, opiekunom lub nauczycielom. Regulamin studiów I stopnia opisuje je następująco:

- Student I roku w trakcie pierwszego i drugiego semestru realizuje praktykę w ramach modułu Pedagogiczne warsztaty zawodoznawcze (stały dzień tygodnia). Działania praktyczne studenta I roku ukierunkowane są na preorientację zawodową. Koncentrują się one przede wszystkim na spotkaniach z przedstawicielami różnorodnych instytucji pedagogicznych, inicjatywach społecznych (w tym wolontariackich) oraz pracy indywidualnej i grupowej podejmowanej w ramach zajęć prowadzonych w szkole ćwiczeń. Dodatkowo, student realizuje praktykę w formie wolontariatu w wybranej przez siebie placówce (na drugim semestrze wybrana placówka musi być zgodna z planowaną ścieżką dyplomowania).
- Student II roku realizuje praktykę w wybranych przez siebie placówkach. Podczas IV semestru 30 godzin praktyki musi być zgodnych z wybraną ścieżką dyplomowania.
- Student III roku realizuje praktykę w wybranych przez siebie placówkach. Zgodnie z wybraną ścieżką dyplomowania realizuje także 60 godzin praktyk zgodnych z wybraną ścieżką dyplomowania. Student może częściowo realizować praktykę w innych formach jak: działalność społeczna i wolontariacka podejmowana w kołach naukowych i samorządach studenckich, prowadzenie drużyny zachowawczej lub harcerskiej, pełnienie roli wychowawcy kolonijnego, wolontariat realizowany w świetlicach szkolnych lub środowiskowych, klubach dziecięcych, domach kultury itp.

Regulamin sugeruje, iż student powinien je realizować w różnego typu placówkach oświatowych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, pomocowych, kulturalnych i/lub innych, w których może podejmować działania pedagogiczne zgodnie ze studiowaną ścieżką dyplomowania. Rekomenduje się jednak jasne określenie miejsc realizacji praktyk, akceptowalnych przez Uczelnię.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie umożliwiają skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Dziennik praktyk uwzględnia dokumentację wskazującą pracodawcy między innymi, jakie zadania powinien realizować student oraz jakie obowiązki musi realizować pracodawca przyjmujący praktykanta, co jest słuszną praktyką. Przebieg praktyk jest opisywany przez studenta oraz oceniany przez opiekuna praktyk, bez uwzględnienia poszczególnych efektów uczenia się, dlatego też nie można uznać jej za kompleksową. Należy zwrócić uwagę, że zdarza się, iż w dziennikach praktyk pojawiają się informacje bardzo ogólne, bądź zaskakujące, dotyczące zadań realizowanych w ramach praktyk, np. praca własna (obejmująca 100 godzin praktyk), Udział w konferencji Koła Naukowego Pedagogów pt. „Rodzina w obliczu zmian pedagogiczne-kulturowych”, udział w sesji plenarnej oraz warsztatach (12 godzin). Kluczowym elementem, prezentującym wyniki pracy studenta jest portfolio, zawierające dokumentację fotograficzną czy stworzone przez studenta w trakcie praktyk materiały. Jedną z części dziennika praktyk jest „karta samooceny studenta”. Dodatkowo pracodawca wypełnia ankietę, w której ocenia postawę studenta. Poszczególne punkty w ankiecie nie odnoszą się bezpośrednio do efektów uczenia się. Dziennik praktyk, opinia z oceną wystawioną przez opiekuna praktyki, portfolio oraz ankiety są elementami, na podstawie których dokonywane jest zaliczenie praktyki. W razie potrzeby Opiekun praktyk dodatkowo organizuje spotkanie ze studentem, w celu uzupełnienia informacji. Ocena praktyki jest dokonywana dopiero na ostatnim semestrze studiów (zarówno w przypadku studiów I, jak i II stopnia).

Rekomenduje się wprowadzenie ocen na wszystkich latach studiów, ponieważ stanowią one warunek porównywalności wyników między studentami, a przyznanie oceny poszczególnym efektom uczenia

się wspiera identyfikację mocnych i słabych stron studentów, funkcjonujących w sytuacji zawodowej i jest formą informacji zwrotnej o zdecydowanie wyższej wartości poznawczej niż zaliczenie. Ponadto Ustawodawca zalicza praktyki zawodowe do zajęć, co oznacza, że zarówno osiąganie, jak i weryfikacja efektów uczenia się przypisanych do zajęć w postaci praktyk zawodowych, powinny przebiegać w sposób typowy dla wszystkich zajęć.

W przypadku pracy zdalnej zostały wprowadzone metody weryfikacji i oceny z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dzienniki praktyk były przesyłane do Biura ds. praktyk w formie skanu bądź pocztą tradycyjną. W przypadku wątpliwości co do dziennika praktyk, Opiekun praktyk kontaktował się ze studentem i umawiał zdalne spotkanie.

Wymagania odnośnie do kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji Opiekunów praktyk nie zostały określone w dokumentacji dotyczącej praktyk – regulaminie praktyki zawodowej czy porozumieniach podpisywanych z pracodawcami. Ponieważ opiekun z ramienia instytucji przyjmującej ma kluczowe znaczenie, jeśli chodzi o jakość realizowanej praktyki, rekomenduje się określenie minimalnych wymagań, jakie osoba będąca bezpośrednim przełożonym studenta powinna spełniać.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, co umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

W przypadku realizacji praktyk z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej, dobór miejsc odbywania praktyk, stosowane narzędzia nie zawsze są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Studenci byli wspierani przez Opiekuna praktyk w zakresie doboru odpowiedniej instytucji, umożliwiającej realizację praktyk na odległość. Stosowano jednak również alternatywne formy realizacji praktyk. Studenci, którzy ze względu na pracę zdalną swoich praktykodawców nie osiągnęli wszystkich efektów uczenia się, wymaganych w ramach praktyk i nie znaleźli nowego miejsca realizacji praktyk umożliwiającego ich realizację, otrzymali zgodę ze strony Uczelni na realizowanie zajęć na odległość, w formie zadań formułowanych przez opiekuna praktyk studenckich z ramienia Uczelni. Założeniem zajęć *praktyki studenckie* jest umożliwienie studentom zapoznanie się z funkcjonowaniem potencjalnego miejsca praktyk oraz z zadaniami praktyków, dlatego zadania realizowane przez studentów w ramach praktyk, nie powinny być formułowane przez przedstawicieli Uczelni. Dodatkowo Uczelnia wśród placówek współpracujących ma licznych przedstawicieli instytucji edukacyjnych – szkół podstawowych, ponadpodstawowych, które realizowały swoje zadania mimo sytuacji pandemicznej. W związku z tym studenci w sytuacji pracy na odległość mieli szansę poznać nowe narzędzia, przydatne do realizowania przyszłych obowiązków zawodowych. Uczelnia podjęła temat możliwości realizowania zajęć w czasach pracy zdalnej w ramach spotkań Rady Pracodawców.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane na stronie Uczelni zasady obejmujące osoby, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określające ich zadania i zakres odpowiedzialności, warunki kwalifikowania na praktykę, procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk, informację o możliwości przeprowadzania hospitacji praktyk, jak i arkusz uzupełniany w trakcie spotkań u pracodawcy oraz zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania. Zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania

się również można określić, na podstawie określonych zadań opiekuna z ramienia praktykodawcy, jak i Instytutowego kierownika praktyk.

Uczelnia zapewnia miejsca realizacji praktyk. Reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta nie zostały jasno określone w materiałach udostępnionych na stronie. Wymóg podpisania porozumienia z organizatorem praktyk jest momentem kontrolnym dla Opiekuna praktyk, w którym weryfikuje czy dana instytucja spełnia wymagania Uczelni, należy jednak tę informację udostępnić studentom. W Regulaminie Praktyk studenckich ogólnouczelnianym pojawia się informacja, iż studenci samodzielnie dokonują wyboru miejsca odbywania praktyki w oparciu o Kierunkowy Regulamin praktyk i po zatwierdzeniu przez opiekuna praktyk. Natomiast Kierunkowy Regulamin Praktyk nie zawiera informacji na temat procedury samodzielnego doboru praktykodawcy. Rekomenduje się określenie zasad, jakie studenci muszą spełnić, aby realizować współpracę z samodzielnie wybranym miejscem realizacji praktyk oraz jakie warunki dana placówka musi spełnić, żeby było to możliwe.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie, dokonywanej z udziałem studentów. Należy jednak zwrócić uwagę, iż ankieta „Ocena studenckiej praktyki zawodowej przez studenta”, która mogłaby służyć do oceny programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami, miejsca praktyk jest dostarczana przez studenta zanim otrzyma on ocenę za realizację praktyk. Z tego powodu należy liczyć się z tym, że oceny przypisane poszczególnym elementom będą zawyżane i nie należy jej traktować jako miarodajnego narzędzia. Rekomenduje się dostosowanie dokumentacji dotyczącej praktyk, w tym ankiety prowadzonej wśród studentów, do celów, które mają spełniać i ich treści, bądź sposobu dostarczania do zadań, których realizacji powinny umożliwiać.

Protokół kontroli praktyk umożliwia ogólną ocenę przebiegu realizacji praktyk. Nie stanowi jednak narzędzia, umożliwiającego porównanie poszczególnych miejsc realizacji praktyk. Doskonalenie programu praktyk odbywa się między innymi na podstawie cyklicznego badania interesariuszy w zakresie efektów uczenia się (konsultacje z Radą Pracodawców) oraz weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w wyniku odbycia praktyk (na podstawie zadań opisanych przez studentów w dziennikach praktyk), opinii o praktykantach od podmiotów przyjmujących studentów na praktyki. Za powyższe zadania odpowiedzialne są Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Instytutowy zespół ds. Jakości Kształcenia. Nie ma procedury mówiącej o tym, w jaki sposób rezultaty analiz powinny być wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji. Należy jednak zaznaczyć, że przedstawiciele Uczelni reagują na potrzeby studentów i instytucji współpracujących, działania dostosowują do pojawiających się potrzeb. Rekomenduje się wdrożenie systematycznej i miarodajnej oceny, umożliwiającej doskonalenie programu praktyk, jak i ich realizacji, wykraczającej poza odpowiedź na pojawiające się problemy.

Studia prowadzone są głównie w formie „studiów stacjonarnych dla osób pracujących”, co oznacza kumulowanie zajęć w dwa popołudnia oraz soboty. Taka organizacja procesu nauczania nie zapewnia efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz realizację efektów uczenia się według standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela- pedagoga. Brak zachowania zasad higieny pracy umysłowej dla studentów studiów stacjonarnych utrudnia osiągnięcie i ocenę efektów uczenia się, zwłaszcza w zakresie nabywania umiejętności praktycznych i budowania kompetencji społecznych. Rekomendujemy zmianę harmonogramu realizacji programu

studiów oraz formy organizacji zajęć - takie ich rozplanowanie, aby zapewnić studentom odpowiednie warunki nauki, zapewniające także możliwość wypoczynku i pełnienia ról osobistych i rodzinnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Realizacja programu studiów, w tym określone dla kierunku treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów, formy i organizacja zajęć, stosowane metody kształcenia, organizacja procesu odbywania praktyk zawodowych oraz ogólna organizacja procesu uczenia się i nauczania na oceniamy kierunku studiów nie w pełni umożliwiają realizację założonych efektów uczenia się. Układ grup zajęć na poszczególnych latach i semestrach zasadniczo nie budzi zastrzeżeń, jest logiczny i umożliwia zrozumienie związków i zależności między poszczególnymi treściami.

Treści programowe są różnorodne, ale nie uwzględniają w pełni aktualnego stanu wiedzy w dyscyplinie pedagogika.

Studentom zapewniono możliwość nabycia kompetencji w zakresie znajomości języka obcego nowożytnego na poziomie B2/B2+. Studenci mają także możliwość wyboru zajęć w liczbie nie mniejszej niż 30%. Planowanie zajęć nie jest w pełni zgodne z zasadami higieny pracy i nie w pełni umożliwia studentom systematyczne uczenie się.

Praktyki studenckie są realizowane przez studentów w odpowiednim wymiarze czasowym oraz w placówkach umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się specyficznych dla zajęć, a efekty uczenia się są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. W przypadku realizacji praktyk w wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej, dobór miejsc odbywania praktyk, stosowane narzędzia są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane na stronie Uczelni zasady. Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie. Uczelnia podejmuje działania w celu odpowiadania na potrzeby praktykodawców oraz wspiera studentów w ramach realizacji obowiązku odbycia praktyk. Istnieją jednak liczne niedociągnięcia w zakresie realizowania zajęć, dotyczą: liczby punktów ECTS niedostosowanej do zmniejszonej liczby godzin zajęć, nieokreślenia miejsc realizacji praktyk zgodnych ze ścieżkami dyplomowania na I stopniu studiów, nieokreślenia zasad akceptacji miejsca realizacji praktyk wybranego przez studenta, ocena zajęć na ostatnim roku studiów, nieokreślenie wymagań dotyczących opiekunów z ramienia placówki przyjmującej praktykantów, dokumentacji niespełniającej stawianych jej wymagań (np. ankieta oceny studenckiej), brak miarodajnego monitoringu programu praktyk. W szczególności należy zwrócić uwagę na błędnie dobrane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz akceptowane przez Uczelnię formy realizacji praktyk.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się uaktualnienie treści kształcenia, włączenie do programu kształcenia aktualnej literatury pedagogicznej, w tym także w języku obcym.
2. Zaleca się weryfikację treści programowych oraz zwiększenie liczby godzin realizowania ścieżki dyplomowania *pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i terapia pedagogiczna* tak, aby absolwenci byli przygotowani do wykonywania zawodu nauczyciela – terapeuty.
3. Zaleca się planowanie zajęć na studiach stacjonarnych zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy umysłowej, zwłaszcza unikanie kumulowania zajęć w wielogodzinne bloki.
4. Zaleca się dostosowanie metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także metody dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań w sposób umożliwiający weryfikację poszczególnych efektów uczenia się zrealizowanych przez studenta oraz odbytych godzin praktyk.
5. Zaleca się zweryfikowanie form realizacji praktyk, a w szczególności zasadności realizowania w ramach praktyk warsztatów zawodoznawczych czy pracy własnej (w znaczącym wymiarze godzin), z uwzględnieniem faktu, że praktyki powinny być realizowane w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i umożliwiać wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.
6. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki przyjęcia kandydatów na studia są formalnie przyjęte i opublikowane na stronie internetowej Uczelni. Podstawa przyjęcia na studia I stopnia jest przedstawienie świadectwa dojrzałości. Nie określono preferencji w zakresie przedmiotów maturalnych, które byłyby preferowane w postępowaniu rekrutacyjnym. Podstawą ubiegania się o przyjęcie na studia II stopnia na kierunku pedagogika jest posiadanie dyplomu ukończenia studiów I stopnia na kierunku pedagogika lub kierunku z obszaru nauk społecznych lub innych kierunków z zastrzeżeniem, że kandydaci zadeklarują uzupełnienie i I semestrze studiów efektów uczenia się z zakresu wiedzy i umiejętności przez realizacje i zaliczenie modułów uzupełniających, wyznaczonych przez Dyrektora Instytutu.

Zasady rekrutacji uwzględniają informację o kompetencjach cyfrowych i wymaganiach sprzętowych niezbędnych do realizacji kształcenia na odległość.

Zasady oceny postępów studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów są formalnie opisane i stosowane. W Uczelni funkcjonuje regulamin uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Na kierunku nie funkcjonuje formalna procedura zatwierdzania tematów prac dyplomowych. Tematy zgłaszane są przez promotorów do Dyrektora Instytutu Pedagogicznego i przez niego akceptowane. Tezy do egzaminu magisterskiego tworzone są oddzielnie dla każdego seminarium licencjackiego/magisterskiego i zatwierdzane przez Dyrektora Instytutu Pedagogicznego.

Procedura dyplomowania, forma i zakres egzaminu dyplomowego mieszczą się w dyscyplinie pedagogika, natomiast nie obejmują możliwości przygotowania pracy dyplomowej w ramach innych dyscyplin, do których obecnie przypisany jest kierunek.

System weryfikacji efektów uczenia się nie w pełni umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się. Formy prac etapowych zasadniczo dostosowane są do efektów uczenia się, jednak w niektórych przypadkach dobrane są niewłaściwie, np. w przypadku ćwiczeń dydaktyka ogólna studenci przygotowują pracę pisemną, która nie umożliwia oceny osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności. Tematyka prac etapowych nie zawsze jest zgodna z sylabusem (np. dla zajęć *pedeutologia*). W niektórych przypadkach brak jest szczegółowych kryteriów oceniania prac etapowych (np. *teoria opieki*). Dla prac etapowych dla większości zajęć podano kryteria oceny, jednak brakuje ich dla niektórych grup zajęć. Z niektórych zajęć (np. *pedeutologia*) wystawiono wyłącznie oceny bardzo dobre i nie uwzględniono kryteriów zapisanych w karcie przedmiotu.

Na kierunku stosowany jest ograniczony repertuar metod weryfikacji efektów uczenia się (są to głównie testy, prace pisemne odtwórcze, brak jest zadań problemowych). Takie metody nie motywują studentów do rzetelnego zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji, a w szczególności nie w pełni umożliwiają opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarze pedagogiki. Na niektórych zajęciach studenci otrzymują pisemne informacje zwrotne, mające formułę oceny formującej (np. dla zajęć *metodologia badań pedagogicznych*), co pozwala im na refleksję nad własnymi umiejętnościami i ich doskonalenie. Rekomenduje się większe zróżnicowanie metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, stosowanie oceny opisowej, przekazywanie studentom informacji zwrotnych umożliwiających im doskonalenie umiejętności i kompetencji.

Prace etapowe i egzaminacyjne, dzienniki praktyk i prace dyplomowe nie w pełni potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Poprawnie stosowane są metody weryfikacji wiedzy (test pisemny, egzamin pisemny lub praca pisemna, egzamin ustny). Jednak praca pisemna i wystąpienie ustne (prezentacja zespołowa) nie weryfikują efektów uczenia się wskazanych w sylabusie w zakresie umiejętności praktycznych np. zakresu z zajęć *dydaktyka ogólna*. W karcie przedmiotu: *teoria opieki* – brak szczegółowych kryteriów oceniania. W przypadku większości prac etapowych oceny są zasadne, wystawione w oparciu o jasne kryteria, ale zdarzają się sytuacje zawyżania i małego zróżnicowania ocen, np. z zajęć *pedeutologia* wszyscy studenci otrzymali oceny bardzo dobre.

Prace dyplomowe mają charakter w większości praktyczny zgodny z profilem studiów. Prace dyplomowe II stopnia studiów na kierunku pedagogika wykazują się zasadniczo wyższym poziomem złożoności zebranego materiału badawczego i rodzaju prowadzonych analiz, co wskazuje na progres kompetencji między poziomami studiów. W analizowanych pracach dostrzeżono liczne błędy: niepoprawnie sformułowany cel pracy/cele badań, nieprawidłowa interpretacja pojęcia badań

ankietowych (np. do diagnozy socjopedagogicznej stanu kompetencji u dzieci do podjęcia i realizacji ról uczniowskich), stosowanie błędnej terminologii (np. „szkoła standardowa”, „Podstawa Programowa Nauczania Przedszkolnego”, „rozwój akademicki dziecka”). Sporo usterek redakcyjnych, stylistyczno-językowych, niedociągnięć składniowych i fleksyjnych. W wielu pracach zaobserwowano brak umiejętności poprawnego sporządzania przypisów i bibliografii. Wśród ocenianych prac były też prace bardzo krótkie (liczące np. 19 stron tekstu) lub takie, które zawierały jedynie projekt badań, który nie został zrealizowany. Celem pracy dyplomowej jest rozwiązanie określonego problemu o charakterze pedagogicznym - pracą dyplomową nie może być zatem jedynie projekt takiej pracy. Ocenę niektórych prac uznano za zawyżone. Część tematów prac dyplomowych nie mieści się w dyscyplinie pedagogika, bowiem nie nawiązują one do zagadnień pedagogicznych, np. „Tolerancja wobec „odmienności” w relacjach młodych Polaków”; „Rola ochotniczej straży pożarnej w życiu społeczności lokalnej”; „Korelacja obwodowego pomiaru ciała, a sprawność motoryczna u szermierzy IKS Leszno oraz wychowawcze aspekty uprawiania szermierki”; „Stres w pracy żołnierzy i radzenie sobie z nim”.

Studenci są autorami i współautorami naukowych prezentacji konferencyjnych na konferencjach organizowanych przez Koło Naukowe, mają także możliwość publikowania tekstów naukowych.

Rekomenduje się stosowanie bardziej zróżnicowanych metod sprawdzania osiągnięcia efektów uczeni się, które pozwoliłyby nie tylko zadbać wiedzę lub odtwórcze umiejętności studentów, ale ich kompetencje rozwiązywania problemów pedagogicznych w oparciu o aktualną naukową literaturę pedagogiczną oraz najlepsze współczesne praktyki pedagogiczne, polskie i zagraniczne. Uczelnia przedstawiła dowody dobrej pozycji absolwentów na zawodowym rynku pracy, ale dotyczą one głównie absolwentów realizujących w ubiegłych latach specjalność *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*. Rekomenduje się powołanie komisji do spraw weryfikacji tematów prac dyplomowych, która określi merytoryczne zasady procesu dyplomowania na kierunku pedagogika i podejmie systemową pracę zapobiegania zasygnalizowanym nieprawidłowościom.

Studenci są autorami i współautorami naukowych prezentacji konferencyjnych na konferencjach organizowanych przez Koło Naukowe, mają także możliwość publikowania tekstów naukowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia stosuje formalnie przyjęte i opublikowane, bezstronne warunki przyjęcia kandydatów na studia, jednak nie określa wymagań specyficznych dla kandydatów na studia I stopnia na kierunku pedagogika. Na kierunku funkcjonują spójne zasady zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów. Dla kierunku nie opracowano procedury uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Zasady dyplomowania są nie w pełni trafne i nie w pełni zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczelni się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów, dostosowanie ich do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i są bezstronne, jednak nie w pełni zapewniają wiarygodność i porównywalność ocen.

System weryfikacji efektów uczenia się nie w pełni umożliwia monitorowanie postępów studentów oraz nie w pełni umożliwia rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Stosowane metody weryfikacji nie w pełni zorientowane są na studentów i nie w pełni motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach pedagogicznego rynku pracy. Prace etapowe i egzaminacyjne, dzienniki praktyk i prace dyplomowe nie w pełni potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Zasady dyplomowania są nie w pełni trafne i nie w pełni zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się opracowanie szczegółowych kryteriów procedury dyplomowania dla kierunku pedagogika I i II stopnia.
2. Zaleca się opracowanie procedury uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym na innych uczelniach.
3. Zaleca się opracowanie procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.
4. Zaleca się opracowanie zasad weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów kierunku pedagogika efektów uczenia się oraz postępów w uczeniu się, które zapewnią rzetelność i przejrzystość tego procesu oraz wiarygodność i porównywalność ocen.
5. Zaleca się przeprowadzenie monitoringu i ewaluacji i zmian w zakresie metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się tak, aby zapewniały one skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.
6. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra dydaktyczna na kierunku pedagogika obejmuje: 2 samodzielnych nauczycieli akademickich, 11 nauczycieli ze stopniem naukowym doktora oraz 9 nauczycieli z tytułem zawodowym magistra - to nauczyciele, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Na Uczelni są również zatrudnieni nauczyciele, dla których Uczelnia nie jest podstawowym miejscem pracy (4 samodzielnych pracowników nauki, 5 nauczycieli ze stopniem doktora, 3 nauczycieli z tytułem zawodowym magistra w różnym wymiarze czasu pracy). Liczebność kadry jest w zasadzie adekwatna w stosunku do liczby studentów. Wśród samodzielnych pracowników naukowych jest 1 osoba z tytułem profesora w dyscyplinie pedagogika.

Część nauczycieli akademickich realizujących zajęcia dydaktyczne na kierunku pedagogika posiada aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie pedagogiki i/lub doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku pedagogika, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Jednak w kilku przypadkach dorobek naukowy i/lub posiadane doświadczenie zawodowe są nieadekwatne do prowadzonych zajęć. Niewłaściwa obsada skutkuje zatem niedoborem kadrowym w odniesieniu do niektórych zajęć: *psychologiczne podstawy terapii uzależnień; profilaktyka i terapia uzależnień; uzależnienia i metody terapii, seminarium dyplomowe; systemy opieki; opieka nad małym dzieckiem; historia opieki i pomocy społecznej; psychodiagnostyka opiekuńczo-wychowawcza; diagnoza opiekuńczo-wychowawcza; polityka społeczna, metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej z indywidualnym przypadkiem; dydaktyka przedmiotu; nowe media w pracy pedagogicznej; nowe media w edukacji*. Część dorobku naukowego kadry akademickiej nie jest w pełni udokumentowana (publikacje są w przygotowaniu lub dopiero oddane do druku). Kilka osób legitymuje się nieaktualnym już dorobkiem, bowiem część publikacji została wydana przed 2015 rokiem. W przypadku kilku nauczycieli akademickich dorobek dotyczy innej dyscypliny niż pedagogika i dyscypliny pokrewne: psychologia, nauki socjologiczne, nauki o komunikacji społecznej i mediach.

Kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich opierają się głównie o posiadane doświadczenie zawodowe. Nauczyciele akademicy nie odbywali i szkoleń w odniesieniu do podnoszenia kompetencji dydaktycznych w zakresie dydaktyki szkoły wyższej organizowanych przez Uczelnię. Wzięli udział jedynie w szkoleniach przygotowujących do realizacji zajęć online. W dorobku kadry nie ma publikacji podręcznikowych lub skryptów. W sylabusach brakuje wskazania stosowanych metod dydaktycznych. Z hospitacji zajęć wynika, że nauczyciele stosują metody podające i praktyczne, czasem eksponujące. W ramach metod praktycznych pojedynczy nauczyciele wykorzystują metody arteterapii, metody ćwiczeń oddechowych, elementy Szkoły Suzuki, metodę SLS, metodę projektu. W obszarze metod eksponujących: pokaz – obserwacja.

Nauczyciele są przygotowani do wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość w prowadzeniu zajęć. Mają wiedzę i umiejętności, które umożliwiają prawidłową realizację zajęć zdalnych oraz kształcenie w formie kursów e-learningowych. Obciążenie godzinowe związane z prowadzeniem zajęć przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami, dotyczącymi pensum dydaktycznego ustalonego w Uczelni. Jednak przyjęte wymiary pensum dydaktycznego są stosunkowo wysokie. Jest to jedna ze słabych stron kierunku pedagogika w PWSZ w Lesznie. Przydziały zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia nie są równomierne, co także może wpływać na efektywność zajęć. Nauczyciele ze stopniem doktora i tytułem magistra są bardzo obciążeni realizując często ponad 360 godzin zajęć dydaktycznych. Przydział zajęć nie jest równomierny np. jedni nauczyciele prowadzą 8-9 różnych zajęć, a inni 2-3.

W kilku przypadkach przydział zajęć nie zawsze jest adekwatny do dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego.

Kwalifikacje i kompetencje i doświadczenie osób prowadzących kształcenie nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia nauczycieli. W przypadku niektórych nauczycieli nie jest całkowicie spełnione wymaganie dotyczące prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie naukowej pedagogika lub psychologia.

Założenia polityki kadrowej w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku pedagogika są transparentne, choć nie mają w pełni charakteru systemowego. Dobór nauczycieli akademickich nie zawsze jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Nie ma również danych świadczących o poszukiwaniu i pozyskiwaniu przez Uczelnię kadry adekwatnie do potrzeb realizowanych zajęć dydaktycznych. Świadczą o tym wspomniane wcześniej nieprawidłowości dotyczące nierównomiernego obciążenia godzinowego oraz niedostateczny stopień adekwatności dorobku naukowego lub/i doświadczenia zawodowego do prowadzonych zajęć w odniesieniu do części nauczycieli (wskazanych powyżej). W polityce kadrowej widoczne położenie nacisku na kryterium doświadczenia zawodowego nauczycieli akademickich, co jest ważne na kierunku o profilu praktycznym. Jednak nie jest on jednak wystarczający w kreowaniu wysokiej jakości kształcenia studentów na kierunku pedagogika.

Potrzeby szkoleniowe kadry są zaspokajane na bieżąco w wyniku zgłoszeń indywidualnych bezpośrednio do dyrektora Instytutu Pedagogicznego. W ostatnich 6 latach nie było zapotrzebowania na szkolenia ze strony nauczycieli w zakresie kompetencji dydaktycznych. Nauczyciele korzystają z koleżeńskej wymiany wiedzy i doświadczeń. W Instytucie prowadzone są systematycznie szkolenia z zakresu przygotowania kart przedmiotów zgodnie z wymogami nowych standardów wynikających z Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przygotowanie do wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość polegało na szkoleniu w roku akademickim 2017/2018 w zakresie platformy Moodle (opracowywanie kursów e-learningowych). Został powołany koordynator ds. platformy e-learningowej Moodle, który przygotował dla pracowników Instytutu poradnik na temat projektowania i prowadzenia kursów e-learningowych. Sytuacja pandemiczna Covid-19 przyniosła konieczność przygotowania szkolenia w zakresie prowadzenia zajęć zdalnych. Nauczyciele i inne osoby prowadzące zajęcia brali udział w szkoleniu przygotowanym przez Zespół obsługi informatycznej PWSZ w Lesznie, które obejmowało instruktaż z zakresu wykorzystania ogólnodostępnych aplikacji i oprogramowania, poczty służbowej, platformy Testportal oraz systemu informatycznego USOS. Szkolenia z tego zakresu odbywają się regularnie – co rok. Zespół ds. jakości przygotował również poradnik dla nauczycieli. Monitorowanie zadowolenia nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego odbywa się incydentalnie. Uwagi są przekazywane do dyrektora Instytutu Pedagogicznego, którego zadaniem jest reagowanie na usterki i trudności.

Ocena nauczycieli akademickich przez studentów odbywa się w ramach corocznej ewaluacji jakości kształcenia. W badaniach ankietowych oceniane są: możliwość zapoznania się z sylabusem, zapoznanie z efektami kształcenia przewidzianymi dla grup zajęć, realizacja zajęć, a osiągnięcie efektów uczenia się, punktualność realizacji zajęć oraz ich zgodność z planem studiów, kontakt z wykładowcą, przystępność przekazywanych treści, zgodność oceniania z podanymi kryteriami. Na kierunku pedagogika obowiązuje ustalona, wewnętrzna procedura hospitowania. Proces hospitowania jest zaplanowany i odpowiednio dokumentowany. Nie praktykuje się hospitacji

koleżeńskich w ramach mikronauczania. Co roku do hospitacji wyznacza się 10% liczby wszystkich nauczycieli na kierunku pedagogika. Kryteria wyłaniania nauczycieli do hospitowania są czytelne i zasadne. Sporządzane są protokoły hospitacji, a ich rezultaty omawia się ustnie podczas spotkania z wykładowcą. Przewidziane są procedury na wypadek, gdy nauczyciel nie uzyska odpowiedniej liczby punktów.

Okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia obejmujące aktywność w zakresie działalności naukowej lub artystycznej, zawodowej oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie są dokonywane co 4 lata na podstawie uchwały Senatu z 2015 roku. W arkuszach ocen nie ma adnotacji na temat wyników hospitacji czy ocen dokonywanych przez studentów. Oznacza to, iż w okresowych ocenach nauczycieli akademickich nie uwzględnia się ocen studentów i wyników hospitacji.

Są one uwzględniane w całościowych przeglądach kadry akademickiej, dokonywanych przed rozpoczęciem roku akademickiego. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do pozyskiwania nowych nauczycieli lub do wytyczania kierunków rozwoju, koniecznych z punktu widzenia potrzeb Instytutu. Kadra jest motywowana do doskonalenia i rozwoju zawodowego i naukowego poprzez system wzmoceń (nagród i wyróżnień) oraz współfinansowanie udziału w szkoleniach, konferencjach, publikacjach. Przykładowe podjęte działania doskonalące to m.in.: wspieranie rozwoju naukowego młodej kadry akademickiej (podyplomowe studia psychologiczne, studia podyplomowe z muzykoterapii, studia podyplomowe z zakresu edukacji i rehabilitacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, doskonalenia w zakresie Porozumienia Bez Przemocy – NVC, współorganizowanie konferencji dla pracowników szkół i innych lokalnych placówek oświatowych). Inne działania dotyczyły zachęcania nauczycieli akademickich do stałego pogłębiania doświadczenia zawodowego, niezbędnego do kompetentnego realizowania zajęć praktycznych oraz umożliwienia (poprzez bezkolizyjne układanie rozkładów zajęć) łączenia pracy nauczyciela akademickiego i pedagoga/nauczyciela praktykującego w zawodzie, zachęcania nauczycieli do mobilności międzynarodowej, wspierania działalności pracowni kogniologicznej działającej w Uczelni. Efekty okresowych przeglądów są zatem widoczne w doskonaleniu poszczególnych członków kadry i planowaniu ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Dotyczy to jednak przede wszystkim młodych członków kadry. Brakuje konkretnych działań odnoszących się do nauczycieli z nieco dłuższym stażem pracy akademickiej. W realizowanej polityce kadrowej widoczne są działania w celu zapewnienia odpowiedniej kadry i kształtowania jej w taki sposób, aby zapewnić prawidłową realizację zajęć i zapewnić stabilizację zatrudnienia. Działania te są utrudnione ze względu na niedobory wynikające z długotrwałej absencji nauczycieli z powodów zdrowotnych i rodzinnych. Zasoby kadrowe są uzupełniane na bieżąco poprzez zastępstwa lub następuje to w drodze zwiększania liczby godzin zajęć innym nauczycielom. Zwiększanie liczby godzin zajęć skutkuje nadmiernym obciążeniem, a co za tym idzie ograniczoną możliwością prawidłowej realizacji zajęć i nie pozwala kreować optymalnych warunków pracy stymulujących i motywujących członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia. Poza pracą dydaktyczną nauczyciele są zaangażowani w wiele dodatkowych czynności (np. praca w kilku zespołach roboczych i komisjach jednocześnie), często łączą pracę nauczyciela akademickiego z działalnością zawodową poza Uczelnią. Słabością w realizacji polityki kadrowej jest prowadzenie działań reaktywnych, interwencyjnych, wynikających z bieżących potrzeb, co wiąże się z brakiem długofalowej strategii kształtowania kadry. Ten aspekt nie podlega też stałej ewaluacji w ramach badania jakości kształcenia (brak informacji w raporcie ewaluacji jakości kształcenia). Nie sprzyja to

stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia.

Na kierunku pedagogika nie funkcjonuje także procedura wyboru recenzentów, w związku z nieliczną kadrą pracowników samodzielnych ze stopniem doktora habilitowanego lub profesora prace magisterskie prowadzone są głównie przez osoby ze stopniem doktora, recenzentami są także osoby ze stopniem doktora. Jednym z kluczowych kierunków polityki kadrowej prowadzonej w Instytucie Pedagogicznym jest troska o odpowiedni klimat pracy, budowanie relacji opartych na zaufaniu i przeciwdziałanie narastaniu konfliktów. Zasady rozwiązywania konfliktów nie mają charakteru formalnego, a ewentualne sytuacje konfliktowe mogą być rozwiązywane z udziałem dyrektora lub wicedyrektora Instytutu Pedagogicznego. Kadra może także korzystać z nieodpłatnej pomocy psychologicznej, oferowanej w ramach Uczelni. Większość rozwiązań systemowych jest przewidziana na poziomie Uczelni. Funkcjonuje „Procedura antydyskryminacyjna”, zgodnie z którą powołuje się Komisję Antydyskryminacyjną oraz Koordynatora ds. Dyskryminacji, których celem jest przeciwdziałanie dyskryminacji i jej skutkom. Do rozpoznawania spraw dotyczących naruszeń nauczycieli w tym także kwestii związanych z dyskryminacją i przemocą są powołane: Uczelniana Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich. Wszelkie sprawy związane z bezpieczeństwem pracowników, zarówno fizycznym, jak i psychicznym, prawami i obowiązkami pracowników, w tym także kadry akademickiej są uregulowane w Regulaminie Pracy PWSZ w Lesznie. Pracownicy mają między innymi obowiązek niezwłocznego informowania pracodawcy i swojego bezpośredniego przełożonego o zauważonym na terenie uczelni wypadku lub zagrożeniu zdrowia lub życia ludzkiego, jak również ostrzegania współpracowników oraz inne osoby znajdujące się w rejonie zagrożenia. Kwestie związane z zagrożeniem bezpieczeństwa zgłaszane są Uczelnianemu Inspektorowi BHP. Zapewnieniu bezpieczeństwa pracownikom ma służyć m.in. system monitoringu stosowany w Uczelni, jak i zatrudnianie pracowników ochrony.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Standard jakości kształcenia dotyczący dorobku naukowego w zakresie pedagogiki i/lub doświadczenia zawodowego kadry akademickiej, kompetencji dydaktycznych, liczebności i stabilności kadry oraz obsady zajęć nie jest całkowicie spełniony. Standard jakości kształcenia dotyczący zgodności kwalifikacji, kompetencji i doświadczenia osób prowadzących kształcenie z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia nauczycieli nie jest całkowicie spełniony. Standard jakości kształcenia dotyczący polityki kadrowej, rozwoju i doskonalenia kadry nie jest całkowicie spełniony.

W kilku przypadkach dorobek naukowy i/lub posiadane doświadczenie zawodowe są nieadekwatne do prowadzonych zajęć na kierunku pedagogika. Część publikacji nauczycieli akademickich jest nieaktualna, nie wszystkie są udokumentowane. Wymiary pensum dydaktycznego ustalone w Uczelni są stosunkowo wysokie. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli

akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia nie są równomierne, co może wpływać na efektywność prowadzonych zajęć i osiąganie efektów uczenia się.

Część nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie w zawodzie nauczyciela nie ma dorobku w zakresie prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie naukowej pedagogika lub psychologia lub

Polityka kadrowa prowadzona na kierunku pedagogika nie zawsze jest skuteczna. W doborze nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku pedagogika dominuje kryterium posiadanego doświadczenia zawodowego. W ocenach okresowych nauczycieli akademickich nie uwzględnia się wyników hospitacji zajęć oraz ocen studentów. Działania na rzecz doskonalenia zawodowego i rozwoju naukowego dotyczą głównie nauczycieli z krótszym stażem pracy akademickiej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości w zakresie obsady zajęć dydaktycznych przez nauczycieli posiadających aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i/lub posiadane doświadczenie zawodowe adekwatnie do prowadzonych zajęć.
2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości w zakresie uwzględniania wyników hospitacji i ocen studentów w ocenach okresowych nauczycieli akademickich oraz uzupełnienia zakresu merytorycznego arkusza oceny okresowej.
3. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości w zakresie doskonalenia zawodowego i rozwoju naukowego nauczycieli z dłuższym stażem pracy akademickiej.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Baza dydaktyczna Uczelni umożliwia realizację zajęć przewidzianych w programie studiów. Liczba pomieszczeń i sal wykładowych nie budzi wątpliwości. Są również pracownie specjalistyczne: laboratoryjne, komputerowe. W Instytucie Pedagogicznym funkcjonuje jedna pracownia pedagogiczna, z której korzystają studenci. Sale wykładowe i pracownia są wyposażone w zestawy multimedialne obejmujące: zestaw komputerowy, zestaw nagłaśniający, projektor multimedialny, ekran projekcyjny, rzutnik pisma. Wyposażenie merytoryczne pracowni pedagogicznej to podstawowy sprzęt i materiały do wykorzystania podczas zajęć artystycznych i ruchowych, z pedagogiki zabawy. Uczelnia dysponuje pracownią pedagogiczną, w której odbywają się zajęcia praktyczne z dziećmi i młodzieżą. Pracownia wyposażona jest sprzęt do gier i zabaw, materiały plastyczne, instrumenty muzyczne, sprzęt multimedialny oraz ściankę dziennikarską, co z jednej

strony zapewnia lepsze przygotowanie do przyszłej działalności zawodowej, a z drugiej daje możliwość lepszego stymulowania studentów do pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się.

Z uwagi na praktyczny profil kształcenia nie jest zatem w pełni możliwe prowadzenie na terenie Uczelni zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem pedagogika. Jednak należy dodać, że Uczelnia korzysta - w ramach zawartego porozumienia – z pomieszczeń usytuowanych w obiektach oświatowych, sportowych i rekreacyjnych na terenie miasta. Dysponuje też własnym boiskiem sportowym oraz pomieszczeniami do rekreacji i relaksu.

Prawidłowa realizacja zajęć, a także samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów jest możliwa dzięki dobrze wyposażonym pracowniom specjalistycznym i pomieszczeniom dydaktycznym na terenie Uczelni. Optymalna jest ich liczba i wielkość w stosunku do liczby studentów. Studenci mają do dyspozycji 118 komputerów w 5 laboratoriach komputerowych, 6 komputerów w czytelni biblioteki uczelnianej oraz 2 komputerów w "Skrypciarńi" w budynku głównym PWSZ. Komputery posiadają dostęp do sieci internetowej oraz specjalistyczne oprogramowanie. W Instytucie Pedagogicznym wykorzystuje się platformę e-learningową Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment). Po przejściu na kształcenie zdalne całej Uczelni zajęcia zdalne odbywają się z użyciem ogólnodostępnej aplikacji. Studenci i nauczyciele mają dostęp do poczty uczelnianej z dyskiem w chmurze oraz pakietu specjalistycznego oprogramowania komputerowego. W całej Uczelni udostępniony jest bezpłatny dostęp do sieci wi-fi (PWSZ-FREE-WIFI). Mogą korzystać z platformy USOSWeb, Web vLAB (wirtualnego laboratorium, gdzie prowadzone są zajęcia zdalne z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania). W ramach korzystania z ogólnodostępnych programów i technologii informacyjno-komunikacyjnych wykładowcy mogą współdzielić materiały dydaktyczne ze studentami (student może z nich skorzystać w dogodnym dla siebie czasie), a także dedykowanego systemu zdalnych spotkań o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Zapewniony jest również dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Lokalizacja biblioteki uczelnianej, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Na powierzchni użytkowej 2.1002 m² znajdują się: wypożyczalnia, czytelnia elektroniczna (25 stanowisk), czytelnia tradycyjna (50 stanowisk), salki do zajęć grupowych, szatnia, hol z elektroniczną kartoteką, magazyn, powierzchnie administracyjne, sala wystawowa. Biblioteka wyposażona jest w elektroniczny system samodzielnego wypożyczania i zwrotu książek oraz elektroniczny system zabezpieczenia zbiorów.

Infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna oraz zasady korzystania z niej jest zgodna z przepisami BHP. Uczelnia zapewnia studentom dostęp do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów, itp.

Zapewniony jest dostęp osób z niepełnosprawnościami oraz dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do ich potrzeb. Umożliwia to pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także brak

barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego. W Uczelni znajdują się: w budynku głównym 2 windy, w tym 1 jest dostosowana dla osób z niepełnosprawnościami, na każdym piętrze toalety przystosowane dla osób z niepełnosprawnością, przy tylnym wejściu do budynku są podjazdy dla potrzeb osób z niepełnosprawnością, wyznaczone miejsca parkingowe dla potrzeb osób z niepełnosprawnością, w Auli Comeniana są podjazdy i windy umożliwiające dotarcie osobom z niepełnosprawnością do wszystkich pomieszczeń. Budynek biblioteki również posiada podjazd, automatycznie otwierane drzwi wejściowe i windę. Uczelnia dysponuje wypożyczalnią sprzętu specjalistycznego wspomagającego osoby z niepełnosprawnością.

Aktualność, zakres tematyczny i zasięg językowy zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych na ogół nie budzi zastrzeżeń. W zasadzie umożliwiają one osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku pedagogika oraz prawidłową realizację zajęć. Zasoby w większości obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach na kierunku pedagogika. Rekomenduje się dokonanie kompleksowego przeglądu i uaktualnienia zasobów w celu wyeliminowania pozycji nieaktualnych lub uzupełnienia pozycji brakujących

Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej. Biblioteka organizuje korzystanie z baz w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki, w której skład wchodzi bazy EBSCO, Springer, Elsevier, Web of Knowledge, Willey-Blackwell i SCOPUS. W ramach licencji krajowych WBN dostępnych jest wiele książek i czasopism z zakresu techniki. Biblioteka wykupiła ponadto licencje na użytkowanie bazy informacji prawnej Lex Akademia, w ramach której dostępne są akty prawne, komentarze oraz kolekcje monografii z zakresu prawa, które obejmują ok. 2 500 tytułów książek. Biblioteka wykupuje również corocznie dostęp do książek w czytelni internetowej IBUK Libra. W roku akademickim 2020/2021 znacznie zwiększono ilość wykupionych tytułów; studenci mają obecnie dostęp do ponad 2300 tytułów (354 – wykupione, pozostałe darmowe), w tym ponad 498 tytułów z zakresu nauk społecznych. Zasoby uzyskane na podstawie licencji dostępne są w całej sieci uczelni (budynek główny, biblioteka, dom studenta). Dostęp do czytelni IBUK dla wszystkich zarejestrowanych użytkowników jest możliwy również po zalogowaniu kodem PIN uzyskanym w bibliotece. Od października 2020 r. studenci i pracownicy PWSZ mogą połączyć się z siecią PWSZ przez serwer proxy i korzystać z zasobów licencjonowanych bez konieczności logowania. W bibliotece dostępny jest terminal umożliwiający korzystanie z zasobów Cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych – ACADEMICA, która zawiera prawie 3,5 mln publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego. System biblioteczny jest wyposażony w multiwyszukiwarkę INTEGRO, która obejmuje 100% zbiorów biblioteki. Książki z zasobów cyfrowych dostępne dla czytelników BU mogą być otwarte i czytane bezpośrednio z wyszukiwarki. Możliwe jest także korzystanie z baz e-booków udostępnianych przez bibliotekę uczelnianą (w zależności od bazy dostęp jest możliwy w budynku Uczelni lub w domu studenta).

Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów.

Uczelnia zapewnia materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej, które są udostępniane studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, poprzez platformę e-learningową Moodle oraz w dedykowanych zdalnych zespołach

przedmiotowych. Wykorzystuje się także wewnętrzną pocztę elektroniczną do przesyłania materiałów.

W udostępnianiu materiałów dydaktycznych studentom z niepełnosprawnością w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia oferuje: pomoc asystenta dydaktycznego, wsparcie pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnością.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia nauczycieli. Uczelnia zapewnia odpowiednie wyposażenie biblioteki w najnowsze pozycje literatury przedmiotu polskojęzycznej, jak i anglojęzycznej, dostęp do odpowiednio wyposażonych sal komputerowych, w których możliwe jest zrealizowanie treści z zakresu ICT, realizację zajęć ćwiczeniowych w sali umożliwiającej pracę w zespole oraz dowolne aranżowanie miejsca poprzez możliwość przestawienia mebli (w razie konieczności), realizację zajęć w sali, w której możliwe jest uczestnictwo, oprócz studentów, grupy dzieci lub młodzieży, realizację zajęć w salach, w których możliwe jest uczestnictwo osób z niepełnosprawnością ruchową, dostęp do materiałów i urządzeń ułatwiających realizację efektów uczenia się np. sprzętu audiowizualnego, dyktafonów, instrumentów muzycznych, kamer wideo, tablic interaktywnych. Nieco ograniczone jest spełnienie wymagania dotyczącego dostępu do sprzętu i materiałów związanych z grupą zajęć w obszarze terapii pedagogicznej. Uczelnia korzysta w tym zakresie z usług i wsparcia podmiotów partnerskich funkcjonujących w środowisku lokalnym (szkół, przedszkoli, placówek specjalistycznych).

Uczelnia przeprowadza okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej. Oceniana jest sprawność, dostępność, nowoczesność i aktualność zasobów, pomocy i środków dydaktycznych oraz poziom dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością.

Baza lokalowa i sprzętowa jest oceniana corocznie przez studentów w ankietach ewaluacyjnych, co wynika z przedłożonego instytutowego raportu ewaluacji jakości kształcenia w roku 2019/2020. Nauczyciele i inne osoby prowadzące zajęcia mają możliwość zgłaszania potrzeb w tym zakresie na spotkaniach z dyrekcją Instytutu. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są unowocześniane i aktualizowane. Zajmują się tym pracownicy Sekcji IT oraz Działu Gospodarczo-Technicznego, którzy uczestniczą również w okresowych przeglądach. Doskonalenie infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych przejawia się np. w utworzeniu specjalistycznej pracowni pedagogicznej oraz zaplanowaniu do realizacji drugiej pracowni. Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są na bieżąco uzupełniane w miarę możliwości finansowych Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia spełnia standardy jakości kształcenia dotyczące infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych służących kształceniu studentów na kierunku pedagogika. Spełnione są również wymagania związane ze standardem kształcenia nauczycieli. Zapewniony jest rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych. Nie budzi wątpliwości zakres i sposób wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość. Infrastruktura i zasoby są dostępne dla osób z niepełnosprawnością.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Należą do nich między innymi placówki oświatowe, ośrodki pomocowe, fundacje czy urzędy miasta, np. Wielkopolski Ośrodek Adopcyjny, „Stowarzyszenia Centrum Aktywności Twórczej”, Zespołu Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka w Lesznie.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy, adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Są to między innymi:

- Rada Pracodawców - organ doradczy i opiniotwórczy; współpracuje ona z Instytutem w zakresie prowadzenia badań naukowych, prac rozwojowych oraz realizacji procesu dydaktycznego. Doradza w przygotowaniu programów studiów; opiniuje programy, pomaga w kształtowaniu profilu absolwenta właściwego dla kierunków studiów i ścieżek dyplomowania w ich ramach, z uwzględnieniem oczekiwanej społecznie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Przykładem współpracy Instytutu Pedagogicznego z Radą Pracodawców przy doskonaleniu programu studiów są prowadzone w marcu i kwietniu 2020 roku zbieranie opinii na temat programu studiów II stopnia na kierunku pedagogika na lata 2020-2022;
- rekrutacja przez pracodawców studentów i absolwentów za pośrednictwem Biura Karier;
- szkolenia rozwijające kwalifikacje w preferencyjnych stawkach, udostępnianych studentom, np. kwalifikacje wychowawcy wypoczynku czy kierownika wycieczek szkolnych;
- gościnne wykłady przedstawicieli pracodawców;

- wizyty studyjne, np. w SP w Dąbczu, SP 12 w Lesznie, studenci gościli wielokrotnie w świetlicach socjoterapeutycznych, szkole podstawowej w Osiecznej, Domu Pomocy Społecznej w Lesznie, MCP Alternatywie czy też w Zakładzie Rehabilitacyjno-Opiekuńczo-Lecznym „Niezapominajka” w Lesznie, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Obrońców Polskiego Morza w Lesznie oraz Przedszkole Miejskie nr 20, „Baśniowa Kraina” w Lesznie;
- organizacja praktyk;
- współorganizowanie przez Instytut i partnerów środowiskowych wydarzeń, imprez i akcji bądź wspomaganie przez studentów różnego rodzaju wydarzeń organizowanych przez instytucje z otoczenia społeczno-gospodarczego, np. zbieranie chusteczek pomocy dla dzieci i seniorów, pikniki rodzinne, baliki charytatywne, propagowanie czytelnictwa w przedszkolu;
- konsultacje z władzami lokalnych podmiotów instytucjonalnych dotyczące programów kształcenia;
- działanie studentów w organizacjach pozarządowych i inicjatywach organizowanych przez instytucje lokalne, np. uczestniczenie w organizowanej od kilku lat w Lesznie akcji Aktywne Obywatelskie Leszno;
- projekty realizowane przez studentów dla dzieci, w placówkach oświatowych, np. „Zwariowany świat przyrody”, „45 minut z teatrem”, projekty wolnoczasowe, „W poszukiwaniu Króla Lasu”;
- projekty oraz prace etapowe realizowane w ramach zajęć, we współpracy z pracodawcami;
- Rada Dyrektorów szkół ponadpodstawowych, która w sposób sformalizowany działa na Uczelni od listopada 2014 r. Działania Rady dotyczą współpracy w zakresie dydaktyki akademickiej, jak również projektów społecznych, kulturalnych czy popularnonaukowych.

Interesariusze są angażowani na każdym etapie tworzenia programu studiów - konsultacje prowadzone są na początkowym etapie zmian, podczas tworzenia programu oraz po zakończeniu prac nad jego wstępną wersją. Zmiany w programach studiów są także konsultowane na bieżąco z interesariuszami zewnętrznymi (w tym z Radą Pracodawców), a ich ostateczne wersje każdorazowo są także przez nich zatwierdzane. W ostatnich latach programy studiów (w tym efekty uczenia się i harmonogram realizacji programu studiów) były konsultowane z przedstawicielami instytucji reprezentujących różne obszary działalności pedagogicznej, były to między innymi:

- Urząd Miasta w Lesznie;
- Fundacja Centrum Sztuki Integracja
- Dom Kultury w Górze
- Senior Centrum Opieki Długoterminowej
- Dom Pomocy Społecznej w Lesznie

Interesariusze zewnętrzni uczestniczyli w ograniczonym zakresie w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów w warunkach ich nieobecności, wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni. W tym czasie (w 2020 roku) nie odbywały się spotkania z Radą Pracodawców, natomiast w marcu i kwietniu 2020 roku zbierano opinie na temat programu studiów

drugiego stopnia na kierunku pedagogika na lata 2020-2022, w 2021 roku powrócono do kontynuowania spotkań, również w formie zdalnej. Spotkania dotyczyły między innymi:

- zmian programowych i ocen programowych,
- planowania działań z instytucjami reprezentowanymi przez zgromadzonych w warunkach zagrożenia epidemicznego.
- kwestii realizacji praktyk w warunkach zagrożenia epidemicznego.

Monitorowaniem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym zajmuje się dyrekcja Instytutu, Instytutowy Zespół ds. kontaktów z pracodawcami, po części także Zespół ds. Promocji, Zespół ds. Metodycznej Koncepcji Kształcenia w Instytucie, a w zakresie dotyczącym programów studiów także Instytutowy Zespół ds. jakości kształcenia. Informacje odnośnie do współpracy są pozyskiwane:

- na spotkaniach z Radą Pracodawców,
- poprzez hospitowanie miejsc odbywania studenckich praktyk zawodowych przez instytutowych opiekunów praktyk,
- za pośrednictwem informacji zawartych w kwestionariuszu ankiety oceny studenckiej praktyki zawodowej, wypełnianej przez zakładowego opiekuna praktyki. Ankieta dotyczy monitorowania postaw studenta w trakcie realizacji praktyk, nie odnosi się do osiągniętych efektów uczenia się czy zrealizowanych celów określonych dla praktyk studenckich
- za pośrednictwem kwestionariusza oceny odbytej praktyki wypełnianym przez studenta, dotyczącego przebiegu praktyk, ich efektywności oraz rozwoju własnych kompetencji.

W ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia nie ma procedury mówiącej o tym, w jaki sposób uzyskiwane informacje powinny być wykorzystane do doskonalenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jednak przedstawiciele Uczelni realizują działania w tym zakresie poprzez reagowanie na zgłaszane przez praktykodawców, bądź studentów realizujących praktyki, potrzeby. Efektem tych działań jest np. rezygnacja ze współpracy z jedną z placówek oferujących miejsca praktyk. Rekomenduje się wdrożenie systematycznych działań w zakresie monitorowania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, które będą nie tylko uwzględniały informacje dotyczące realizowanych praktyk, ale staną się podstawą do podnoszenia jakości współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia realizuje stałą, a w wielu przypadkach wieloletnią współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej oraz zawodowym rynkiem pracy, a sama współpraca przybiera zróżnicowane formy.

Monitorowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym ogranicza się do etapu gromadzenia informacji, brakuje systematycznych działań w zakresie doskonalenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na podstawie zebranych danych. Mimo to uczelnia sprawnie reaguje w sytuacji pojawienia się potrzeb ze strony studentów realizujących praktyki oraz współpracujących z Uczelnią pracodawców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia przywiązuje dużą wagę do umiędzynarodowienia procesu kształcenia i stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku pedagogika, w tym dobre warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów. Podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku pedagogika wpisuje się w cel strategiczny Uczelni dotyczący budowania wizerunku uczelni jako instytucji o randze międzynarodowej oraz cel operacyjny w zakresie współpracy międzynarodowej z partnerskimi uczelniami. Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika zakłada, że misją Instytutu Pedagogicznego jest m.in.: kształcenie wysoko kwalifikowanych twórczych specjalistów praktyków dla potrzeb rynku lokalnego, krajowego, europejskiego i pozaeuropejskiego. Działania w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia służą głównie doskonaleniu kompetencji językowych studentów, rozwijaniu komunikacji interpersonalnej, poznawaniu kultur, stwarzaniu możliwości studentom podejmowania pracy w innych krajach oraz wspierają rozwój naukowy i zawodowy nauczycieli akademickich.

Umiędzynarodowienie odbywa się w kilku formach: współpraca z uczelniami głównie w ramach programu ERASMUS + (wyjazdy zagraniczne wykładowców i studentów, prowadzenie zajęć w języku obcym, wprowadzenie oferty zajęć związanych z kierunkiem studiów dostępnych dla studentów uczelni partnerskich przyjeżdżających do PWSZ w Lesznie). Uczelnia współpracuje z uczelniami w Czechach, Austrii, Finlandii, Niemczech, Holandii i na Ukrainie. Zrealizowano 5 wyjazdów wykładowców w ramach wymiany nauczycieli, 2 wyjazdy studentów (przed pandemią Covid-19), 4 przyjazdy wykładowców z uczelni partnerskich. Odbyło się także międzynarodowe spotkanie on-line, w którym uczestniczyli przedstawiciele Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Lesznie i Technical University w Libercu na temat współpracy w ramach działalności pracowni komeniologicznej i organizacji wspólnych międzynarodowych zajęć dla studentów (edukacyjno-muzycznych) W Instytucie Pedagogicznym co roku odbywają studia pojedynczy studenci z Ukrainy. Funkcjonuje program mentoringowy dla studentów zagranicznych o nazwie Buddy. Informacja na ten temat jest słabo upowszechniona wśród studentów na kierunku pedagogika. Umiędzynarodowienie

kierunku możliwe jest dzięki współpracy Instytutu Pedagogicznego z Fundacją Centrum Aktywności Twórczej - lokalną organizacją pozarządową, która realizuje międzynarodowe projekty w ramach programu Erasmus+. Przyjeżdżający do Fundacji CAT wolontariusze europejscy (EVS) byli gośćmi/uczestnikami zajęć w *umiejętności interpersonalne* oraz *wybrane problemy kultury współczesnej*. Pozwoliło to na wzmocnienie praktycznych umiejętności studentów w zakresie posługiwania się językiem obcym, a także poszerzyło ich kompetencje międzykulturowe. Są to cenne inicjatywy, które warto kontynuować.

Na studiach I stopnia na kierunku pedagogika realizowane są zajęcia specjalistyczne w języku obcym z zakresu pedagogiki (*pedagogika zabawy oraz warsztat kompetencji interpersonalnych*) i filozofii (*filozofia dialogu*). Na studiach II stopnia studenci, poza lektoratami z języka angielskiego dokonują wyboru dwóch zajęć pedagogicznych w języku angielskim (*uzależnienia medialne wśród dzieci, młodzieży i dorosłych/film i nowe media w przestrzeni edukacyjnej, komunikacja interpersonalna/zrównoważony rozwój*) oraz uczestniczą w zajęciach z *etyki z aksjologią pedagogiczną* prowadzonych w języku angielskim. Program studiów obejmuje również realizację dodatkowych zajęć w postaci *konwersacji specjalistycznych*. Oferta zajęć w języku obcym jest zatem bardzo szeroka. Rekomenduje się, by nazwy niniejszych zajęć, zgodnie z ich założeniami, były również sformułowane w języku obcym.

Okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, są prowadzone w ramach pracy Działu Nauki i Współpracy z Zagranicą i są nadzorowane przez Prorektora ds. nauki i współpracy z zagranicą. Efekty monitorowania i oceny tego procesu są publikowane w corocznych uczelnianych raportach ewaluacji jakości kształcenia. Oceny dotyczą głównie liczby i zakresu wyjazdów zagranicznych wykładowców i studentów, wizyt wykładowców i studentów z uczelni partnerskich w ramach programu Erasmus+, skali, zakresu i zasięgu uczestnictwa studentów w zagranicznych praktykach. Monitoruje się również najważniejsze osiągnięcia w zakresie współpracy z zagranicą i realizację projektów unijnych.

Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia procesu kształcenia poprzez zawieranie nowych umów i porozumień z kolejnymi uczelniami i ośrodkami zagranicznymi oraz pozyskiwanie środków na dofinansowanie kolejnych mobilności w ramach nowego Programu Erasmus+. Wiedza studentów na kierunku pedagogika na temat skali, zakresu, zasięgu umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest niepełna. Rekomenduje się poszerzenie wiedzy studentów w tym zakresie oraz włączenie studentów do procesu oceny.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia spełnia standardy jakości kształcenia w zakresie warunków i sposobów podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku pedagogika. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na ogół wpisują się w koncepcję i cele kształcenia. Zarówno wykładowcy, jak i studenci mają sprzyjające warunki do podejmowania aktywności

międzynarodowej, współpracy naukowej i dydaktycznej z partnerami zagranicznymi. Wspierana jest możliwość mobilności wirtualnej nauczycieli i studentów. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Zarówno rodzaj, jak i zakres oraz zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku pedagogika w PWSZ w Lesznie nie budzą wątpliwości. Uczelnia, w tym władze Instytutu Pedagogicznego, stwarzają możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku, w tym warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów. Działania podejmowane w ramach umiędzynarodowienia służą doskonaleniu kompetencji językowych studentów, rozwijaniu komunikacji interpersonalnej, poznawaniu kultur, stwarzaniu możliwości studentom podejmowania pracy w innych krajach oraz wspierają rozwój naukowy i zawodowy nauczycieli akademickich. Pomimo, iż trudno znaleźć odzwierciedlenie tego w koncepcji i celach kształcenia, to zarówno władze, jak i studenci oraz nauczyciele mają wysoką świadomość znaczenia i celowości podejmowania tych działań w procesie kształcenia. Instytut współpracuje z uczelniami zagranicznymi, odbywa się wymiana studentów i nauczycieli akademickich. Odbywają się spotkania on-line, w których uczestniczą wykładowcy zagraniczni. Co roku przyjmowani są na studia na kierunku pedagogika kandydaci z zagranicy. Kontakty z Fundacją Centrum Aktywności Twórczej - lokalną organizacją pozarządową pozwalają poszerzać tę współpracę poprzez wizyty wolontariuszy z zagranicy na zajęciach ze studentami. Jest szeroka oferta zajęć prowadzonych w języku obcym dla studentów (poza lektoratami). Praktykowane są również konwersacje specjalistyczne w danym języku obcym.

Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Zajmują się tym Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą oraz prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, zawodowym, naukowym oraz w wejściu na rynek pracy jest odpowiednio zorganizowany i przybiera zróżnicowane formy. Uczelnia wspiera studentów na wielu płaszczyznach, jednak z perspektywy studenckiej, jednym z najistotniejszych elementów takiego wsparcia jest współpraca i bieżący kontakt z wykładowcami.

Studenci mają swobodną możliwość konsultacji z wykładowcami podczas dyżurów oraz w przerwach między zajęciami. Jeśli wykładowca nie może w danym tygodniu poprowadzić konsultacji, jest zobowiązany do odpowiedzi na wszystkie pytania oraz wątpliwości studentów między zajęciami lub po nich. Sytuacje odwoływania konsultacji zdarzają się jednak sporadycznie. Dodatkowo, każdy rocznik posiada wskazanego przez władze uczelni opiekuna roku, który odpowiada za sprawny przepływ informacji między studentami a kadrą akademicką oraz wspierającą proces uczenia się. Opiekun roku aktywnie podejmuje kontakt ze studentami szczególnie w przypadku studentów pierwszego roku. Na uczelni funkcjonuje program mentorski Buddy polegającym na łączeniu w pary studentów zagranicznych oraz studentów posługujących się językiem polskim oraz angielskim i znających realia uczelni. Studenci wzajemnie się wspierają pomagając w adaptacji na uczelni oraz rozwijając kompetencje językowe.

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie w zakresie przygotowania do kształcenia w formie hybrydowej i zdalnej organizując szkolenia w tym zakresie, zwłaszcza kiedy nastąpiło przejście z systemu Moodle do MS Teams. Wskazany pracownik uczelni odpowiada za wsparcie telefoniczne oraz mailowe.

Za wsparcie studentów w zakresie rozwoju umiejętności miękkich oraz przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej na rynku pracy odpowiada Biuro Karier. Problematyczne jest jednak nazewnictwo oraz uporządkowanie tego elementu systemu wsparcia. Strona internetowa uczelni nie opisuje działania Biura Karier, lecz pracownika odpowiedzialnego za program "Twoja Kariera". Uczelnia potwierdziła jednak działalność Biura Karier. W ofercie biura znajdują się między innymi szkolenia z zakresu kompetencji miękkich oraz rozwoju umiejętności zwiększających szanse na rynku pracy. Organizowane są również warsztaty z konsultacji CV oraz regularnie publikowane oferty pracy dla studentów kierunku pedagogika. Szerokie spektrum działań Biura nie mają jednak odzwierciedlenia w zainteresowaniu wśród studentów. Znacząca większość z nich nie jest zaznajomiona z ofertą. Rekomenduje się zwiększenie działań promocyjnych Biura Karier wśród studentów oraz zapewnienie odpowiedniej struktury informacyjnej i ujednolicenie nomenklatury.

Uczelnia posiada podstawowy system wsparcia studentów wybitnych. Podejmowane są jednak nowe działania mające na celu zwiększenie zaangażowania w tym aspekcie. Studenci po uzyskaniu zgody Dziekana indywidualizują program studiów. Stosunkowo niewielu studentów wybitnych decyduje się na indywidualizację studiów. Wprowadzono również program publikowania prac naukowych studentów, jednak, póki co, na stronie uczelni pojawiły się tylko dwie publikacje. Tylko niewielka część studentów wie o takiej możliwości. Uczelnia umożliwia studentom podjęcie aktywności artystycznych, sportowych, organizacyjnych oraz charytatywnych. Organizowane są liczne wydarzenia, przede wszystkim artystyczne i integracyjne. Studenci mają również możliwość rozwijania kompetencji społecznych poprzez udział w projektach charytatywnych. Możliwe jest również zaangażowanie się w działalność Akademickiego Związku Sportowego oraz wielu innych organizacji studenckich. Liczne organizacje i instytucje wspierają studentów w rozwoju społecznym i artystyczno-sportowym.

Wsparcie w procesie uczenia się dostosowane jest do potrzeb różnych grup studentów. Studenci oczekujący dziecka lub wychowujący dziecko mogą wnioskować i indywidualną organizację studiów oraz urlop. Taka możliwość przysługuje jednak tylko studentom studiów stacjonarnych. Uczelnia przyznaje również stypendium dla studentów z niepełnosprawnościami. Warto również zaznaczyć, że studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać ze zmian sposobu uczestnictwa w zajęciach oraz

składania egzaminów. Należy tu wspomnieć o możliwości odsłuchiwania nagranych zajęć lub też zmiany formy egzaminu i zaliczenia. Takiego typu udogodnienia wyrównują szanse studentów z niepełnosprawnościami. Dodatkowym wsparciem dla studentów jest Pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnością, który pełni dyżury telefoniczne i mailowe, służąc swoim wsparciem przy kwestiach formalnych dotyczących wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Studenci zaznaczają dużą aktywność Pełnomocnika oraz wysoką jakość oferowanego wsparcia.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość wnioskowania o indywidualną organizację studiów, z czego korzystają, głównie z powodów osobistych, związanych z podjęciem pracy zawodowej lub obowiązkami rodzicielskimi. Studenci analizowanego kierunku nie wnoszą o indywidualną organizację studiów w związku z realizacją indywidualnej ścieżki rozwoju zawodowego, ale uczelnia stwarza także taką możliwość. Na ocenianym kierunku nie studiuje obecnie studentów z niepełnosprawnościami, ale uczelnia stwarza możliwości do podjęcia studiów na kierunku pedagogika przez takie osoby. Stosowane metody nauczania, zarówno w edukacji stacjonarnej jak i zdalnej są w znacznym stopniu dostosowane do ich potrzeb.

Na uczelni funkcjonuje uporządkowany system składania skarg, zażaleń oraz wyrażania opinii. Studenci mogą wysyłać skargi, zażalenia i opinię w szczególności dotyczące pracowników uczelni. Są one analizowane i ewaluowane. Przeważającą formą składania skarg i wniosków jest jednak mniej oficjalna forma bezpośredniego kontaktu z władzami uczelni. Biorąc pod uwagę dobry kontakt między uczelnią a studentami, funkcjonowanie takiego systemu jest odpowiednie.

Uczelnia zapewnia studentom szkolenie z zakresu bezpieczeństwa studentów poprzez obowiązkowe szkolenia z praw i obowiązków studenta, podczas którego poruszane są kwestie naruszeń bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji i agresji na uczelni. Wprowadzono również odpowiednie procedury dyscyplinarne dla pracowników oraz studentów, wliczając w to organ odwoławczy. Procedury są powszechnie znane i odpowiednio promowane. Uczelnia zapewnia również studentom nielimitowane wsparcie psychologiczne. Do dyspozycji studentów jest psycholog.

Motywacja studentów do osiągania lepszych wyników jest osiągana poprzez stypendium Rektora dla najlepszych studentów oraz możliwość rozwoju naukowego i społecznego. Oprócz wysokich wyników w nauce premiowana jest działalność naukowa, społeczna, sportowa oraz artystyczna. Uczelnia promuje działalność naukową, publikując prace studentów na stronie internetowej. Na uczelni aktywnie działa koło naukowe z zakresu pedagogiki, które podejmuje wiele inicjatyw naukowych. Studenci zaangażowani w działalność koła mają możliwość tworzenia własnych publikacji, wygłaszania referatów oraz wyjazdy na ogólnopolskie konferencje. Uczelnia w odpowiedni sposób wspiera koło naukowe zarówno finansowo jak i organizacyjnie. Wyznaczony opiekun koła zapewnia odpowiednie wsparcie.

Kadra wspierająca proces uczenia się jest odpowiednio przygotowana do potrzeb studentów i oferuje swoje wsparcie w odpowiednich godzinach. Studenci mogą uzyskać pomoc ze strony Sekretariatu Instytutu Pedagogicznego, pełniącego funkcję sekcji studenckiej jak i wszystkich jednostek oraz pełnomocników wspierających proces uczenia się. Na stronie internetowej dostępne są odpowiednie dane kontaktowe oraz godziny przyjmowania studentów w przypadku stacjonarnych godzin pracy lub dyżurów. Pracownicy wspierający proces uczenia się uczęszczają na szkolenia z kompetencji miękkich. Zapewniane jest również odpowiednie wsparcie ze strony opiekuna roku.

Na PWSZ w Lesznie funkcjonuje Uczelniany oraz Instytutowy Samorząd Studencki. Przy współpracy z władzami uczelni organizowane są liczne wydarzenia kulturalne, charytatywne, artystyczne

i integracyjne, oferujące samorządowi możliwość aktywnego wpływania na lokalne środowisko studenckie uczelni. Uczelnia aktywnie wspiera samorząd studencki poprzez wsparcie finansowe oraz organizacyjne. Liczne projekty samorządu studenckiego są realizowane przy współpracy z instytucjami uczelnianymi. Samorządy studenckie są odpowiednio zaangażowane w funkcjonowanie uczelni i aktywnie uczestniczą w procesach z zakresu jakości kształcenia oraz ewaluacji. Uczelnia wyznaczyła opiekuna samorządu oraz deklaruje wsparcie w organizacji wyborów samorządowych. Warto docenić chęć wspierania studentów, jednak podstawową cechą samorządu studenckiego jest samostanowienie. Rekomenduje się zweryfikowanie potrzeby zaangażowania uczelni w przeprowadzenie wyborów samorządowych, aby uniknąć sugestii dotyczących ingerencji w samorządność studencką.

Udział studentów w ocenie udzielanego im wsparcia zapewniony jest poprzez studencką ankietę oceny programu studiów i jakości kształcenia. Ankieta nie zawiera jednak pytań dotyczących wsparcia studenckiego z wyjątkiem zajęć zdalnych lub częściowo zdalnych. W przypadku takich zajęć studenci zamiast oceniać infrastrukturę zajęciową wyrażają swoją opinię na temat jakości narzędzi do nauki zdalnej oraz udzielanego im wsparcia. Ankietyzacja przeprowadzana jest w odpowiedni sposób, a wyniki są opracowywane przy udziale reprezentantów studenckich i publikowane na stronie internetowej. Rekomenduje się wprowadzenie pytań dotyczących pracy administracji uczelnianej, systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami oraz ogólnych pytań dotyczących codziennego funkcjonowania na uczelni. Ewaluacja przeprowadzana jest regularnie i systematycznie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów kierunku pedagogika na PWSZ im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się. Wsparcie studenckie sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu oraz zapewnia pomoc w procesie wejścia na rynek pracy. Działania dotyczące rynku pracy są jednak zbyt mało promowane wśród studentów, w związku z czym niewielu z nich korzysta z oferty. Indywidualizacja studentów wybitnych wymaga jednak wprowadzenia większej ilości regulacji oraz motywacji. Wykładowcy oferują swoje wsparcie w odpowiedni sposób. Uczelnia posiada procedurę antymobbingową, oraz antydyskryminacyjną, dysponując również odpowiednim wsparciem psychologicznym. Działania informacyjne z tego zakresu są odpowiednio promowane wśród studentów. Motywowanie studentów do osiągania dobrych wyników jest promowane głównie przez stypendium Rektora oraz koło naukowe. Uczelnia nie wykorzystuje jednak wszystkich narzędzi motywacyjnych nie promując możliwości publikowania prac oraz publikacji studentów na stronie internetowej.

Wprowadzono odpowiednie regulacje dotyczące systemu skarg i wniosków. Zdarzają się jednak przypadki implementacji rozwiązań proponowanych przez studentów nawet gdy nie są one szczególnie korzystne.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega przeglądowi. Ewaluacja prowadzona jest w uporządkowany sposób i przy udziale studentów jednak nie mają oni możliwości opiniowania pewnych elementów wsparcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie poprzez stronę internetową Uczelni. Dostęp dla osób z niepełnosprawnością jest zapewniony poprzez ułatwienia dostępu, funkcjonujące na stronie. Informacja o studiach na kierunku pedagogika dla kandydatów dotyczy studiów drugiego stopnia i obejmuje: opis kierunku (formę kształcenia, tryb studiowania, czas trwania studiów, nazwy ścieżek dyplomowania oraz częstotliwości i godzinach zajęć), opis sylwetki absolwenta z podziałem na dwie ścieżki dyplomowania: *pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i terapia pedagogiczna, pedagogika resocjalizacyjna z kryminalistyką*. Nieco myląca jest informacja dotycząca ścieżek dyplomowania, gdzie w ramach dwóch ścieżek dyplomowania oferuje się następujące ścieżki: *pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i terapia pedagogiczna, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i edukacja medialna, pedagogika resocjalizacyjna z kryminalistyką*. Na podstronie Instytutu Pedagogicznego te informacje są już bardziej aktualne. Rekomenduje się sprawdzenie informacji dla kandydatów na głównej stronie internetowej Uczelni w zakresie ścieżek dyplomowania na studiach II stopnia na kierunku pedagogika.

Informacja o studiach w zakresie dwóch ścieżek dyplomowania obejmuje: cel kształcenia, opis uzyskiwanych kompetencji i kwalifikacji, wskazanie potencjalnych miejsc pracy, wskazanie wybranych przedmiotów nauczania. Dostępna jest też informacja o praktykach zawodowych (liczba godzin, sposób i miejsce realizacji). W informacji zawarto także elementy opisu procesu nauczania-uczenia się (tryb kształcenia - tryb stacjonarny dla pracujących oraz adresatów tego trybu, praktyczny profil kształcenia, możliwość kształcenia w systemie studiów dualnych), kompetencje oczekiwane od kandydatów, charakterystykę warunków studiowania z uwzględnieniem działalności w ramach kół i organizacji studenckich oraz udziale w wymianie międzynarodowej. Warunki i zasady przyjęcia na studia są zawarte na podstronie Instytutu Pedagogicznego w tzw. Strefie kandydata. Obejmują zasady rekrutacji, etapy i terminy rekrutacji, wymagane dokumenty i opłaty. Informacje dotyczą odrębnie studiów pierwszego stopnia i studiów jednolitych magisterskich oraz studiów drugiego stopnia. Jest tu pewna nieścisłość informacji widniejących na stronie głównej Uczelni i podstronie Instytutu Pedagogicznego, ponieważ na stronie głównej Uczelni na kierunku pedagogika oferuje się tylko studia drugiego stopnia, a warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacyjne odnoszą się także do studiów pierwszego stopnia. Od dwóch lat Uczelnia nie ma już naboru na studia pierwszego

stopnia na kierunku pedagogika. Rekomenduje się zatem uściślenie informacji o rekrutacji na studia na kierunku pedagogika. Przedstawiony jest system potwierdzania efektów uczenia się wraz z regulaminem, wzorem wniosku i prezentacją.

W tzw. strefie studenta na podstronie Instytutu Pedagogicznego jest dostępny regulamin studiów, w którym zawarto informacje na temat zasad dyplomowania. Jest także opis organizacji roku akademickiego, gdzie są informacje dotyczące procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji (harmonogram roku akademickiego, plany studiów i sylabusy, całociowy program studiów).

Informacje o sposobach weryfikacji i oceniania efektów uczenia się zawarte są w sylabusach, dostępnych dla studentów i kandydatów w ramach programu studiów, w Biuletynie Informacji Publicznej. Informacje na temat wsparcia w procesie uczenia się obejmują formy pomocy psychologicznej dla studentów, wsparcia Pełnomocnika Rektora Uczelni ds. osób z niepełnosprawnością, czy też kredytów studenckich, stypendiów, indywidualnej organizacji studiów. Informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego i technicznego są dostępne w formie poradnika dla studentów oraz w minimalnym zakresie na stronie internetowej Uczelni (w formie komunikatów bieżących). Zespół obsługi informatycznej przygotował film szkoleniowy dla kandydatów i studentów na temat pierwszego logowania i obsługi poczty PWSZ, USOS, oraz aplikacji i oprogramowania niezbędnego w kształceniu na odległość. Jest on ogólnodostępny na kanale youtube PWSZ Leszno TV.

Kandydaci, którzy nie są jeszcze zarejestrowani w systemie rekrutacyjnym mogą się skontaktować z Uczelnią, w tym sekretariatem Instytutu Pedagogicznego, Biurem Rekrutacji lub Działem Promocji, telefonicznie, mailowo poprzez pocztę PWSZ lub poprzez profil w mediach społecznościowych. Wszystkie dane kontaktowe są publikowane na stronach Uczelni i w materiałach promocyjnych. Rekomenduje się szersze upublicznienie informacji o kształceniu prowadzonym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Ocena jakości informacji o studiach jest dokonywana w ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości ustalonego w Uchwale Senatu z 2013 roku. Oceniane są: funkcjonowanie systemu informacyjnego o sylabusach w zakresie dostępności dla studentów, przejrzystość zasad i procedur rekrutacji, publiczny dostęp do aktualnych informacji o programach studiów, efektach uczenia się, organizacja i procedury toku studiów. Co roku przeprowadzane są przeglądy strony internetowej i podstron. Studenci oceniają dostępność informacji o programie studiów (zwłaszcza o sylabusach) oraz swoje doświadczenia w korzystaniu z platform edukacyjnych w kształceniu zdalnym w ramach corocznej ewaluacji jakości kształcenia (wyniki są przedstawione w raporcie instytutowym). Wyniki przeglądów i badań wśród studentów są wykorzystywane do bieżącego doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach. Pracodawcy przekazują swoje oceny podczas spotkań i konsultacji z Uczelnią. Efekty monitorowania są widoczne (strona internetowa została przebudowana w ostatnim czasie), większość informacji jest aktualna i zrozumiała (poza kilkoma nieścisłościami wymienionymi powyżej), ma charakter kompleksowy. Informacje w zasadzie odpowiadają na potrzeby różnych grup odbiorców (kandydatów na studia, studentów, pracodawców), np. w zakresie szczegółowości informacji lub sposobu jej prezentacji. Przedstawione przez Uczelnię podstawowe wskaźniki dotyczące skuteczności kształcenia na odległość są dość słabo upublicznione. Rekomenduje się szersze upublicznienie informacji o powyższych wskaźnikach wśród studentów, kandydatów i pracodawców.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku pedagogika. Dostępne są informacje o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia, a także o potencjalnym zatrudnieniu absolwentów. Zakres i jakość informacji o studiach na kierunku pedagogika podlega monitorowaniu i ocenie przez studentów i pracodawców. Podejmowane są regularne działania doskonalące.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Monitorowanie jakości kształcenia na kierunku pedagogika dokonywane jest przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Podstawą polityki jakości jest funkcjonowanie wewnętrznego systemu jakości kształcenia na mocy Uchwały nr 2/2013 Senatu PWSZ im. J.A. Komeńskiego z dnia 17.01.2013 w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Należy zaznaczyć, że niniejszy dokument odnosi się do Ustawy z dnia 27.07.2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym, zatem opiera się na nieaktualnych już przepisach prawnych. W czasie wizytacji ZO potwierdzono, że jest to dokument aktualnie obowiązujący w uczelni.

Uczelnia wdrożyła wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, określiła jego zadania, strukturę, obowiązki poszczególnych podmiotów tworzących system, a także zestaw procedur mających na celu pozyskiwanie informacji o realizacji programu studiów i warunków, w których program jest realizowany. Osobą odpowiedzialną za realizację polityki jakości na poziomie ogólnouczelnianym jest Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. Do pełnej realizacji wszystkich zadań związanych z prawidłowym funkcjonowaniem Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na szczeblu Uczelni powoływana jest przez Rektora Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, w skład której wchodzi Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, po jednym przedstawicielu instytutów zgłoszonych przez dyrektorów instytutów, przedstawiciel Samorządu Studenckiego. Do zadań Pełnomocnika w szczególności należy sporządzanie dla Rektora oraz dla

Senatu Uczelni sprawozdania z funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wraz z wnioskami służącymi doskonaleniu. Raport Jakości Ewaluacji Kształcenia jest każdego roku publikowany na stronie internetowej Uczelni w specjalnie przygotowanej na te cele zakładce „Jakość kształcenia” (https://pwsz.edu.pl/Jakosc_ksztalcenia,60216.html). Dodatkowo do zadań Pełnomocnika należy także stała współpraca z przewodniczącymi Instytutowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia.

Od czerwca 2021 r. Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia zajmuje się także opiniowaniem pod względem formalnym projektów programów studiów (Zarządzenie nr 37/2021 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J. A. Komeńskiego w Lesznie z dnia 2 czerwca 2021 r. w sprawie powierzenia Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia opiniowania projektów programów studiów).

Do realizacji zadań z zakresu zapewniania jakości kształcenia na szczelbu Instytutu Dyrektor powołuje Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia w liczbie co najmniej trzech członków, w tym także przedstawiciel studentów delegowany przez Samorząd Studencki.

W projektowaniu programu studiów w małym stopniu uwzględnia się osiągnięcia współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, w tym narzędzia kształcenia na odległość.

Przyjęcie kandydatów na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji.

Ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy danych i informacji otrzymywanych od studentów, nauczycieli akademickich i interesariuszy zewnętrznych. Ocena programu studiów obejmuje najważniejsze wskaźniki ilościowe postępów i niepowodzeń studentów w osiąganiu efektów uczenia się (w tym prace etapowe, dyplomowe, egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne z ankiet studenckich, informacje od nauczycieli akademickich, pracodawców, jak również dane pozyskane na podstawie ścieżek kariery absolwentów).

Jednak należy wskazać na słabości podejmowanej i realizowanej polityki jakości. Chociaż w Instytucie Pedagogicznym funkcjonuje od dwóch lat zespół ds. Oceny prac dyplomowych który corocznie ewaluuje proces dyplomowania dla grupy 10% prac licencjackich i magisterskich, to na wizytowanym kierunku pedagogika nie funkcjonuje formalna procedura zatwierdzania tematów prac dyplomowych i wyboru recenzentów. Tezy do egzaminu magisterskiego tworzone są oddzielnie dla każdego seminarium licencjackiego/magisterskiego i zatwierdzane przez Dyrektora Instytutu Pedagogicznego (najczęściej odnoszą się do tematyki pracy dyplomowej). Można uznać, że przyjęte zasady dyplomowania nie potwierdzają w pełni osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Jakość kształcenia na kierunku pedagogika podlega ocenom zgodnie z zasadami Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości, m.in. dzięki konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi. Interesariusze zewnętrzni (otoczenie społeczne, przedstawiciele lokalnych instytucji pedagogicznych) mają znaczący wpływ na kształtowanie kultury jakości kształcenia poprzez konsultowanie programów studiów i podawanie propozycji zmian. Dokonuje się to zarówno w sposób formalny podczas wspólnych spotkań, jak i ustne zgłaszanie do Instytutu. Zmiany w programach studiów, które wynikały z uwag zgłaszanych przez potencjalnych pracodawców i przedstawicieli jednostek oferujących miejsca praktyk studentom pedagogiki zyskały akceptację i były wprowadzane do programów studiów.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą również udział interesariusze wewnętrzni, kadra i studenci. Przy czym należy zauważyć, że nauczyciele akademicy dokonują oceny programu studiów

i przedstawiają swoje oceny najczęściej ustnie podczas spotkań różnych zespołów uczelnianych lub bezpośrednio do Dyrekcji Instytutu. Informacje zwrotne od studentów, zebrane w anonimowych ankietach, dotyczących satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się podlegają analizie i ocenie i są wykorzystywane w procesie doskonalenia jakości kształcenia. Studenci mogą przedstawiać swoją program studiów bezpośrednio lub przez swoich przedstawicieli. Uczelnia implementuje zaproponowane zmiany czego przykładem może być rezygnacja z zajęć w języku niemieckim. Warto jednak zaznaczyć, że w tym wypadku uczelnia zareagowała na zgłoszenie studentów bez zastanowienia się, że zajęcia były dobrowolne (do wyboru), stąd nawet jeśli nie odpowiadały danej grupie studentów, to mogły być adekwatne do potrzeb innych grup, gdyż uczelnia organizuje wyjazdy na praktyki do krajów niemieckojęzycznych.

Stosowane sposoby oceny programu studiów, w tym wprowadzania zmian do tego programu nie są w pełni skuteczne. Zespół Oceniający zdiagnozował nieprawidłowości związane m.in. z niedostosowaniem programu studiów do wymagań określonych w obowiązującym standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz zasadami weryfikowania praktyk. System Zapewniania Jakości Kształcenia nie jest efektywny, bowiem przyjęte procedury i narzędzia nie pozwoliły również na wykrycie znaczących błędów związanych szczególnie z efektami uczenia się na kierunku pedagogika, studia pierwszego stopnia (brak zgodności efektów uczenia się z wymaganiami 6. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji), aktualizacją koncepcji kształcenia w oparciu o postęp naukowy w dyscyplinie pedagogika i nowoczesne praktyki pedagogiczne, uaktualnieniem regulacji prawnych. Przyczyn tego stanu można upatrywać w fakcie, że chociaż na poziomie uczelnianym ramy funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, a w tym, zasady projektowania, monitorowania i doskonalenia programu studiów zostały określone, to jednak ramy te nie zostały skonkretyzowane w sposób systemowy na poziomie ocenianego kierunku.

Jakość kształcenia na kierunku pedagogika nie była dotychczas poddawana zewnętrznej ocenie, stąd nie można wskazać na jej wyniki, które mogłyby być zastosowane w doskonaleniu jakości kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W Uczelni zostały przyjęte zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów, zasady rekrutacji oraz procedury służące doskonaleniu jakości kształcenia. Struktura systemu zapewniania jakości kształcenia jest czytelna, kompetencje poszczególnych organów zostały jasno sformułowane. Na kierunku pedagogika prowadzi się systematyczną ocenę programu studiów, wykorzystującą wyniki badań ankietowych oraz innych form ewaluacji. Ocena nie jest jednak w pełni skuteczna ze względu na brak dostosowania systemu do aktualnie obowiązujących przepisów prawnych, powierzchowność prowadzonych analiz i ogólnikowość dostępnych danych. W pracach nad przeglądem i doskonaleniem programu studiów uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Jednak dokonywane zmiany programowe konsultowane są nie zawsze w sposób formalny, co sprawia, że system m.in. nie wychwycił braku spójności koncepcji kształcenia, niezgodności efektów uczenia się dla I stopnia na kierunku pedagogika z wymaganiami 6. poziomu Polskiej Ramy

Kwalifikacji, braku zgodności efektów uczenia się dla studiów I stopnia z efektami zapisanymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się dokonanie korekt przez wdrożenie formalnej, pogłębionej analizy programu studiów oraz systematyczną ocenę programu na poziomie Instytutu Pedagogicznego, której wnioski posłużą jego doskonaleniu.
2. Zaleca się dokonanie korekt poprzez dostosowanie systemu monitorowania jakości kształcenia na kierunku pedagogika do aktualnie obowiązujących, krajowych przepisów prawnych.

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

-

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

-

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, iż nie pozostaję w żadnych zależnościach natury organizacyjnej, prawnej lub osobistej z jednostką prowadzącą oceniany kierunek, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do bezstronności formułowanych opinii i ocen w odniesieniu do ocenianego kierunku. Ponadto oświadczam, iż znane mi są przepisy Kodeksu Etyki, w zakresie wykonywanych zadań na rzecz Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

.....

(data, podpis)

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej**Profil praktyczny****Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się****Standard jakości kształcenia 1.1**

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się**Standard jakości kształcenia 2.1**

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i

zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl